

bauila

REVISTA
ESTIU

NÚMERO

2

DE SINEU
DE 1996

Festes d'Agost • Saharais, fins quan? • A.C. Sineu, un club deampions

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

Obra Social i Cultural

TONI CATANY FOTOGRAFIES

Inauguració dia 10 d'agost, a les 21 hores
Sala d'Exposicions de l'Ajuntament de Sineu

Toni Catany és possiblement un dels més internacionals i prestigiosos fotògrafs mallorquins. Nat a Lluçmajor l'any 1942 es va establir a Barcelona l'any 1963 on inicia la seva trajectòria fotogràfica a partir del 1967 realitzant reportatges de Viatges per a la Vanguardia i Destino.

Però l'interès per a la fotografia li ve des de molt nin, ell mateix ens ho conta al pròleg del llibre que publicà "SA NOSTRA" Caixa de Balears l'any 1983 sobre l'obra del fotògraf Lluçmajorer Tomàs Monserrat.

"Quan jo era un infant, un dels entreteniments que més m'agradava era el de mirar i remirar les fotografies de la família que els de ca nostra guardaven dins un calaix: la de meu pare, amb uniforme de soldat de l'Àfrica, la de la meua mare quan encara vestia de pagesa,..."

Des de l'exposició individual del 1972 ha fet més de cent exposicions i altres tantes de col·lectives per tot el món. Al llarg de la seva trajectòria Toni Catany ha demostrat sempre el seu esperit mediterrani. Dels seus múltiples viatges per Itàlia, Grècia, Turquia, nord d'Àfrica... han sorgit magnífiques exposicions i publicacions.

Entre les seves publicacions podem destacar la monografia sobre Tomàs Monserrat (1983); Natures Mortes (1987), premiat com el millor llibre fotogràfic en l'edició de la Primavera Fotogràfica 1990 a Barcelona; La meua mediterrània amb el que va obtenir el premi del Llibre en els Rencontres Internationales de la Photographie d'Arles el 1991; Somniar Deus (1993), publicat per la prestigiosa editorial Lunwerg i l'any 1994 Obscura memòria, publicat també per Lunwerg i "SA NOSTRA" Caixa de Balears.

L'exposició que es presenta a la sala d'Exposicions de l'Ajuntament de Sineu, organitzada per l'Obra Social i Cultural de "SA NOSTRA", a partir del 10 d'agost és una selecció de fotografies de natures mortes i retrats. Són fotografies de gran format (1m x 1m) i ens mostren una vegada més la sensibilitat d'aquest gran fotògraf per captar els aspectes i els elements més quotidians de la nostra vida que en aquestes fotografies es converteixen en autèntiques obres d'art.

N.º 2 • 3er. Trimestre 96
preu: 300 Pts.

Associació Cultural "Baula"
Biblioteca Municipal
C/. San Francesc, 10

Coordinador:

Miquel Puiggròs

Redacció:

Alexandre Aparicio
Joana Maria Antich
Esperança Mateu
Josep Lluís Gayà
Marisan Catalán
Miquel Gelabert
Pere Joan Niell
Coqué Aguiló
Jordi Ramis
Joan Mateu

Col·laboradors:

Antoni Frau Rebassa
Antoni Jordà Real
Joan Parets
Antoni Aguilà
Catalina Font
Mateu Jaume Vanrell
Magdalena Real
Isabel Mª Oliver
Antònia Real

Correcció Lingüística:

M.ª Magdalena Alomar

Fotografia:

Miquel Gelabert
Rafel Campins
Miquel Puiggròs

Publicitat:

Esperança Mateu Busquets
C/. Ramon Llull, 11
Tel. 52 08 99

Disseny i Maquetació:

Jordi Ramis Ferriol
Josep Lluís Gayà
Miquel Bordoy

Dipòsit Legal:

PM 01296 - 1995

Impressa:

Gràfiques SIBA - Tel. 52 32 44
Santa Margalida

Tiratge: 400 exemplars

Tots els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors, excepte l'editorial i els signats per la redacció.

10 Anys d'Esplai.

Ja fa una dècada que un grup de joves, amb Assumpta Gómez al davant, va decidir crear el grup d'Esplai "Sa Barcella". I és que, encara que no ho pareix, el temps passa volant. Han estat 10 anys de feina constant per un Sineu millor, no lliures de problemes i crisis, però tampoc d'alegries i satisfaccions.

Creim que associacions com "Sa Barcella" són importants per tot poble que desitja educar els més joves en uns valors humans bàsics com l'ecologisme i l'altruisme. Reconeixem la feina que han fet i que fan tots els monitors, coordinats per Miquel Gelabert "Confit" i Catalina Ferriol "Serradora", i des de "baula" els animam a seguir treballant.

Volem recordar al poble que la tasca de "Sa Barcella" no és fàcil: en l'esplai no es guarden els al·lots, sinó que se'ls educa al mateix temps que se'ls diverteix. L'única compensació que tenen els monitors, com els membres de qualsevol associació sense ànim de lucre (la revista mateix), és la satisfacció per la feina ben feta.

Finalment, només volem demanar a l'Ajuntament que acceleri tot quan sigui possible l'acondicionament del local que ara ocupa l'esplai, ja que no compleix les condicions mínimes.

Decapitació de Soler.

Aquest segon editorial es titulava, en principi, "Clima favorable per la nostra llengua". El seu contingut era idò més optimista que aquest. Les circumstàncies de les darreres setmanes ens han obligat a escriure un nou editorial, ara no tan optimista.

"Baula", com a associació cultural, no té color polític. Ara, evident-

ment, té opinió i dret de crítica. I més quan una de les conseqüències de la dimissió de Cristòfol Soler com a president de la comunitat autònoma afecta a una de les funcions de la nostra associació: la normalització de la llengua.

Soler es va caracteritzar per defensar unes postures bastant positives de cara a la protecció del medi, l'impuls a la llengua, la democratització de les institucions, les relacions amb les altres comunitats de parla catalana, etc. Això són postures totalment contràries a les que va dur Cañellas i a les que manté el seu partit, el PP. La remodelació del govern (en què la independent Ina Martínez, massa "progre" pel partit, ocuparia una de les conselleries més importants) va fer vessar el tassó. El propi PP, com sabeu, va demanar a Soler que dimités. Soler encara no havia demostrat res, però al manco l'estil de fer política era molt més moderat del que estavem acostumats.

S'ha demostrat que, a pesar dels escàndols recents (Cas Calvià, Túnel de Sóller, Fundació Illes Balears,...), l'amo en Biel (però també els que hi estan a darrera, poders econòmics i financers inclosos) continua comandant al PP. Ara hi ha posat Jaume Matas, que segur serà un ninet "bon al·lot". Per ara no podem fer judicis, però esperam que governi bé i per a tots els mallorquins. Com que som objectius, si el govern de Matas és favorable per Mallorca ho sabrem apreciar.

I a cultura tindrem a Flaquer. I el Consell Insular desbaratat. I problemes judicials per Cañellas, Gilet, Berastain,... I els de Verger i els de Cañellas es fan amics. I els lleials a Soler són molts. I... A Mallorca passen moltes coses!!

Redacció

Un segle: tot una vida.

És sa padrina de Sineu. No passa cada dos per tres, ni tots vivim per contar-ho. Però ella, na Caterina Real, "madó Sió", va complir 101 anys el passat 10 de maig. I ben fets perquè memòria i salut no n'hi manca.

Com que segur que té moltes coses per contar-nos hem decidit entrevistar-la i a veure si de passada ens dóna la fórmula màgica per poder arribar tan enfora com ella.

-Com passàreu la infància?

-Ma mare es va morir quan tenia 29 anys. Jo, en aquells moments, només en tenia 7. Mon pare es va tornar a casar amb una vídua, na Maria d'es Pujol, que feia de dida a Cas metge Gacies, on mon pare estava llogat. Mon pare també va morir jove, als 40 anys. De petita només vaig anar a escola 7 setmanes per aprendre les oracions per fer la primera comunió, i també perquè la meva madrastra no volia que m'ensenyassin lletra. Ens guanyàvem la vida fent de pagesos. Vivíem del camp, i als 15 o 16 anys vaig anar a fer de teta, de criada i a fer feina a la muntanya.

-Què hi trobau d'així com va el camp?

-Són uns tudats. Un temps ho manàvem tot ben net. Quan segàvem, si deixàvem

qualque espiga, espigolàvem 2 o 3 vegades per replegar-les totes, i quan traginàvem garbes amb el carro anàvem al darrera a peu per si queia alguna espiga i replegar-la. Hi havia molta misèria i per això s'havia d'aprofitar tot.

-Com visquéreu la guerra?

-En temps de guerra contràvem a prop de Búger. Allà mataren gairebé tothom. Després de la guerra ho passàrem molt malament. No hi havia farina i no podíem fer pa. Menjàvem pa de blat d'índies, que ens donaven racionat. Tampoc no hi havia roba: jo filava la llana del llit per fer la roba als meus al.lots.

-Vos heu vist arribar tots els avanços: corrent, telèfon,... Com es vivia abans?

-En tocar fosca anàvem a encendre el llum d'oli o de petroli: una capsa de mistos valia dos cèntims. I tots a dormir ben prest. La primera tele-

visió que va arribar al poble la dugué en Tarongí i va ser tot un esdeveniment.

-La gent ha canviat?

-Tot ha canviat, i per bé. Ara tothom és senyor i tothom té el que vol.

-Enyorau res del passat?

-No. Només hi havia misèria. A temporades ho passàvem molt malament. Ara hi ha de tot i molt.

-Què trobau de sa festa que vos feren l'any passat pel vostre centenari?

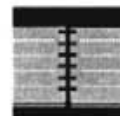
-Va ser massa. Va ser una cosa mai vista. Mai em pensava que fessin tot això per mi. Vaig estar molt contenta. Abans feia els anys dia 9 de maig, però quan vaig anar a la Sala a cercar tots els papers, aquests duien que vaig néixer dia 10.

-Donau-nos el secret per viure un segle.

-Salut i carinyo.

Això ha estat el retrat d'una dona que, encara que ha passat una dictadura, no aconseguiren fer-li arrelar una llengua forastera: madó Sió no sap xerrar en castellà i l'entén molt poc. Gràcies a persones com ella la nostra cultura va sobreviure dictadures i guerres i imposicions a la força.

Pere Joan Niell

Ja ha arribat la calor, l'Agost, i les festes de la Mare de Déu. Unes festes que, com cada any, es preparen amb il·lusió. Una preparació en la que participen totes les entitats del poble (enguany inclús les monges tancades, que han col·laborat en la confecció del programa de les festes fent un brodat per a la portada).

Amb aquestes línies us volem avançar, només breument, les activitats, festes, actes i exposicions que hi ha preparades i les quals "baula" ha tingut accés. Moltes d'elles no estan ben detallades: quan tancarem aquesta edició encara quedaven alguns punts per concretar.

EXPOSICIONS A L'AJUNTAMENT

Enguany s'ha preparat una exposició de pintures a l'oli de Babette Mahien, en que es mostra els millors racons de la nostra illa. La podreu visitar als baixos de l'Ajuntament. A la sala d'alt una segona exposició, aquesta de fotografia, del mallorquí Toni Catany. Ambdues exposicions s'inauguraran el 10 d'Agost i romendran obertes tot el mes.

CINEMA A LA FRESCA.

Si us agrada el cinema tindreu la possibilitat de gaudir d'"El primer caballero" a la Plaça de Sant Marc el 9 d'Agost a la nit.

LECTURA DE POEMES.

Com cada any, Biel Florit "Sabateret", organitza i presenta un dels actes més interessants de totes les festes. No dubteu en anar dia 16 a les 20 h a l'Ajuntament.

PRESENTACIÓ DE LLIBRES.

Cada any per aquestes dates surt el nou volum de la història de Sineu. El d'enguany (3er volum) abarcarà el segle XVI. Com sabeu, els autors de la col·lecció són Bartomeu Mulet, Ramon Rosselló i Josep Maria Salom. La presentació serà dia 15 a la sala.

TREMPONADA I PROJECCIÓ DE DIAPOSITIVES

Des de l'Associació Cultural Baula, editora d'aquesta revista, preparam una vetlada a la fresca. Serà dimarts 13 d'Agost a un lloc un tant especial: el pou Llevaner. Hi haurà trempó i vi per a tothom i, després de sopar, el sineuer Jaume Torelló ens mostrarà les millors diapositives dels seus viatges. És una vetlada que no us podeu perdre.

FESTA PER A INFANTS

S'esplai "Sa barcella" organitza un dia de festa pels més petits. Dia 14 a l'horabaixa hi haurà jocs al mercat i actuació d'"Els Borinots". S'està preparant també un taller d'estels per a tothom (nins i grans).

NIT DE TEATRE

El grup "La Prima" ja està assejant a fons l'obra que presentaran dia 17 al pati de s'escola. No ens volgut revelar el títol de l'obra (quina serà la sorpresa?).

ESPORTS

Dia 11 diada ciclista, dia 12 finals de futbol (qui serà el campió?), dia 13 partit del Pretensats Ferriol amb un altre encara no concretat, dia 14 presentació dels equips del C.E.Sineu, dia 15 partit de futbol del Sant Marc i dia 18 encontre dels equips de tercera nacional Cosntància i Balears.

Com es habitual, els dies 14, 15 i 16 no faltaran ball de bot, berbenes, revetla, xeremies, carreres al cós, gran gelatada de la tercera edat, etc.

Redacció

BAR - RESTAURANT "ES CADAFAL"

Especialitzat en:
Cuina Mallorquina
Cua de Bou
Caldereta de Cabrit
Porcella petita al forn
Fregiduria de Peix

Plaça Major - Tel. 52 05 38
SINEU

FERRERIA

Miquel Mateu Busquets

FERROS EN GENERAL

Barreres • Portes
Escales • Reixes
Baranes
Decoració amb forja

Son Ratet, s/n. - Tel. 52 01 39
SINEU

Vidrieria Sineu

Fra. Joan Riera, 8 - Tel. 85 51 49
SINEU

Correllengua

El 18 de maig passà la flama per la llengua per Sineu. Un centenar de sineuers portaren la flama des de les mines fins a la benzina, fent uns quants trajectes per dins el poble. El batle, Andreu Mates, fou el que rellevà la flama dels de Maria de la Salut. A sa Plaça es llegí un manifest a favor de la llengua i l'autogovern. A la diada participà gent de diverses entitats i grups del poble (Esplai, Baula, Escola,...), a més de molts particulars. El mateix dia 40000 persones (segons l'OCB) es concentraren a plaça Major de Palma sota el lema "Som Comunitat Històrica".

Restauració creus

Ja torna a ser al seu lloc la creu de la Placeta del Pou d'en Rebassa. La creu ha estat restaurada per l'empresa CECROM SL sota el suport econòmic de "Sa Nostra" i a través d'un conveni amb la conselleria de cultura. Aprofitant la restauració la creu s'ha situat a uns 2 metres de la posició original per facilitar la fluidesa del trànsit al carrer Hospital. La creu fou aixecada l'any 1567. Les gelades, les insolacions, l'aigua de pluja (en zones contaminades) i especialment els l'quens microscòpics i altres organismes corrosionen la pedra de marès i deterioren la creu.

Institut a Sineu

En cada número de "baula" és actualitat, desgraciadament. En un dels darrers plens de l'ajuntament de Sencelles es va decidir tornar a reivindicar l'institut. El consistori de Sencelles va acordar cedir un solar al MEC. El consistori vol aprofitar l'actual situació política (ajuntament, govern balear i govern central governats pel PP) per aconseguir l'institut, que s'havia de fer a Sineu. Ja comença a ser ben hora que l'Ajuntament sineuer expliqui d'una manera clara la seva postura sobre el que està succeint amb aquest tema.

Coses de la Sala

(informació proporcionada amablement per l'ajuntament)

-P.I.E.-96:

El Consell Insular de Mallorca va aprovar el projecte que va presentar l'Ajuntament al Pla d'Instal·lacions Esportives (P.I.E.) per aquest any 1996. Per tant, el Consell Insular de Mallorca finançarà el 60% aproximadament del P.I.E. d'enguany. Aquest inclou per aquest any una sèrie de millores i reformes al poliesportiu que afecten el bar i el seu entorn i els entorns del camp de futbol. Aquestes obres es posaran en marxa passat l'estiu

-Acondicionament Casc Antic:

Una de les mesures que ha pres l'Ajuntament per a condicionar el casc antic del poble és la que fa referència al mobiliari urbà exterior que n'ocupa la seva via pública. Així les cadires dels restaurants o bars, les veles, rètols i parasols hauran de complir una sèrie de condicions que es comunicaran als afectats pel que fa al color, material, publicitat. Es donarà un termini d'un any als restaurants o bars actuals mentre que els nous restaurants o bars que s'obrin, ja hauran de complir aquestes condicions. Recordam que només afecta al casc antic de Sineu.

Pla de façanes-96:

L'Ajuntament va aprovar l'adhesió al Pla de Façanes del 96 del CIM. Aquest Pla estableix un barem de preferències a l'hora d'incloure la proposta dels interessats en el Pla. Enguany el CIM finançarà el 25% de la restauració, l'Ajuntament el 15% i la resta el propietari.

-Codi Penal:

Una de les característiques fonamentals del nou Codi Penal vigent són les repercussions no tan sols pecuniàries sino penals que suposen les infraccions urbanísti-

ques. Per això recomenem que a l'hora de fer obres de construcció o de reforma es segueixin els tràmits legals adequats i que per això els serveis municipals estan a la vostra disposició.

Cendres a Sineu:

Com sabeu la incineradora de Son Reus (vegeu "baula" número 0) encara no té lloc on abocar les cendres una vegada es posi en funcionament. De fet això ha provocat la ruptura del "Pacte de Progrés" del Consell Insular de Mallorca (CIM). El 6 de juny la presidenta del CIM, M.A. Munar, va despatxar els dels PSM dels seus càrrecs. Munar, una estona abans de la destitució dels cinc consellers nacionalistes, va dir textualment que "haviem pactat amb el batle de Sineu, del PSM, per l'abocador de cendres". El batle es va reunir amb els membres del seu grup, Sineuers Independents, per discutir la qüestió. Pareix que la intenció de Munar era dur les cendres a les mines. Només ens faltava aquesta!

Esports

Martí Ferriol Gelabert (de Can Nadal-AC.SINEU) va guanyar la XII edició del Trofeu Pla de Mallorca. Ferriol va guanyar en la contrarellotge del darrer dia, 25 de maig, cosa que li permeté mantenir el liderat (més informació en la secció "En Forma"). Per altra banda ja s'està jugant el torneig d'estiu de futbol d'enguany a la Plaça del Fossar. Inicialment la previsió era jugar només cada dimecres, divendres i dissabte, i a les darreres setmanes de dilluns a divendres.

Futur de Sineu

El dimecres 17 d'abril, l'aleshores conseller d'Obres Públiques del Govern Balear, Bartomeu Reus, va presentar una "Hipòtesis del modelo territorial" que marcava les pautes de creixement urbà a

Mallorca. Es fixaven 4 nuclis on s'hauria de centrar el creixement poblacional (Palma, Inca, Alcúdia i Manacor) i 3 nuclis intermitjos que serien equipats per complir funcions supramunicipals. Entre aquests darrers hi havia Sineu (a part de Sòller i Campos). Aquestes directrius marcarien les pautes quant a economia, turisme, indústria, medi ambient, serveis i comunicacions en l'inici del segle vinent. Segons aquest document, el paper de Sineu es veuria reforçat en l'ordenació territorial de l'illa, amb una previsió d'una població d'unes 6000 persones al municipi. És probable que en aquestes directrius algunes infraestructures com l'institut fossin irrenunciabls.

Padró Municipal

El grup municipal del PP es va queixar del fet que funcionaris de l'ajuntament facin hores extres per a la realització del nou cens de Sineu. El PP sosté que aquesta feina podia ser realitzada per gent que es troba a l'atur o per estudiants que volen guanyar algun

dobler. El batle, Andreu Mates, digué que la feina d'actualització del padró fou feta per la coordinadora Margalida "Coca", funcionària, i per una estudiant i una persona que treballa a temps parcial a l'ajuntament. Mates aclarí que això s'ajusta a la llei, que obliga que al manco el coordinador sigui funcionari.

Prensa en mallorquí

Des de l'1 de Maig hi ha un nou diari a Mallorca, l'únic i el primer en català dels set que s'editen aquí. El "Diari de Balears" és un diari en la nostra llengua que incorpora una àmplia informació de la Part Forana i de la política balear. Felicitem el Grupo Serra per aventurar-se a dur a terme aquesta tasca. Per altra banda dia 14 de Juny també sortí un altre diari, aquest en castellà, "La Voz de Baleares", que esperam que també doni una bona informació de la Part Forana i que respecti la llengua i la cultura d'aquestes illes. Joan Frau "Sinium" i Macià Puiggròs són col.laboradors a Sineu del Diari de Balears. Miquel

Puiggròs és el corresponal de La Voz. Els dos primers són també col.laboradors de "baula" mentres el tercer n'és el coordinador general.

Restauració Església

La restauració de l'església de Sineu s'està complicant. El passat 13 de Juny es va iniciar l'estudi geotècnic per determinar si l'estructura pateix danys en els seus fonaments. Com ja vam anunciar al número 0 d'aquesta revista, part de les col·lectes dels diumenges es dediquen a la restauració. Tanmateix, el presupost de restauració ascendeix a prop dels 100 milions. El bisbat de Mallorca ja ha advertit que no pot gastar aquesta quantitat de doblers. S'ha de trobar una solució urgent: no pot ser gastar una doblorada en carreteres, per exemple, i deixar passar la destrucció del patrimoni. Però tampoc no pot ser que el bisbat no tengui duros per restaurar esglésies i sí per omplir d'anells les mans del bisbe.

Miquel Puiggròs
i Miquel Gelabert

HIVERN

1996

CURSOS D'INICIACIÓ A LA RESTAURACIÓ DE MOBLES

Dilluns - Dimecres de 9'30 a 12'30 h. del Matí.

INICI 16 DE SETEMBRE
INSCRIPCIÓ PER MESOS
GRUPS REDUÏTS

Tel. 52 03 51

Dimecres d'estiu

L'estiu ja és damunt, la gent comença a anar prima de roba i les ganes de voltar pel mercat a les dotze del migdia són poques.

Els porcs negres encara no acaben de tenir la força que haurien de tenir, però fan el deliri dels estrangers i altres curiosos de la part forana.

El dimecres 1 de maig es va fer la presentació de l'AC Sineu per aquesta temporada i el capvespre va començar la contrarellotge del Pla de Mallorca, que es va disputar entre Sineu i Maria de la Salut.

Mentrestant, a la frontera de França tiraven les fresses de la península i aquí es venien d'allò més bé: entre 225 i 250 ptes. I ben bones que eren!

De vedells ara n'hi ha pocs. Això deu ser influència de les "vaques boges".

Dos pagesos vells comentaven la sorpresa que tingueren al matí, sobre l'enremada que l'Ajuntament feu posar, amb motiu de la Fira, perquè els cans raterets tinguessin ombra. La dita enramada està feta d'ullastre i canyissada. La canyissada fou un encert: va bé tenir un poc d'ombra, i més a l'estiu.

La fira va ser, valgui la redundància, una firassa, tant el matí com l'horabaixa.

Una placera em demanà a veure

d'on han sortit tots aquests estrangers. "Deuen ser de quarta o cinquena categoria -me comentà- ja que no gasten ni les soles de les sabates. Només miren".

Un pagès comentava que els alls havien agafat mal i s'obrien les cabeces. Això que hi havia una bona anyada. Però les darreres aigües ho espenyaren tot i no és gaire bo pels sembrats. Mals llamps les pluges!. De fet, els pagesos anaven empipats amb aquests ruixats: els sembrats es jeuen, cosa que dificulta batre i fa que es retrassin les feines del camp.

Els que anaven contents eren els caragolers: el quilo de caragols anava a 1000 o 1400 ptes.

Dos pagesos discutien a veure què feia una bastida posada al voltant d'una creu (la d'en Rebassa) a l'entrada de Sineu, i que posava "Restauració de creus de Terme". De restauració res de res, ja que feia més de dos mesos que hi havia la bastida. Tanta sort que fa unes setmanes varen tornar posar sa creu.

Una bona notícia: el correllengua, com tothom esperava, va tenir un gran èxit. I és que des del principi va cridar molt l'atenció i s'hi va apuntar molta gent.

L'empedrat d'una part del mercat està dificultant que els venedors puguin ser al seu lloc, però està

quedant d'allò millor.

La Policia Local va haver de retirar la parada a un venedor del mercat per no tenir llicència municipal. I a més, multa. Segons sembla, és que s'inicia una campanya contra els que no duen papers.

Una mala notícia: torna a venir el carterista i fot una o dues carteres per setmana. Vius idò!

I, vatua el món!, amb aquesta calor ja és ben hora que s'obri la piscina i podrem anar a refrescar-nos.

Els que van ben contents són els del Club Ciclista, amb la victòria de Martí Ferriol al Pla. Enhorabona Martí!

Antoni Frau

Sis almuds fan barcella

Una d'Esplai

S'altre dia, de pagès és clar, arribà a ses meves mans un escrit d'aquells que et fan pensar. Estava publicat en una revista de poble i l'havien escrit dues monitores d'esplai: l'Anna i l'Assumpte. En ell s'intenta definir el que és un monitor (quina cosa més difícil!). Personalment crec que se'n sortiren bastant bé.

Deia una cosa com "Què és un monitor?".

Una joguina?, un boig?, un atleta?, una guia?. Sí. Una joguina perquè, junt amb els nens deixa anar la seva imaginació; un boig perquè no segueix la corrent d'una socie-

tat consumista i materialista; un atleta perquè salta, corre i no para; un guia perquè dóna una visió general dels diversos valors: morals, de convivència, transcendents,... Però sobretot un amic per a tothom.

La tasca del monitor no només la fa un tot sol, sinó que al seu voltant hi ha tot un equip, trobades, moltes hores de xerrades, d'intercanvi d'opinions i experiències amb altres centres, curssets, monogràfics, etc. Busquem els recursos necessaris per tal de dur a terme el nostre objectiu: educar en el lleure. Tot això viscut amb un

esperit jove i dinàmic.

Això són les idees que exposaven Anna Puig i Assumpta Calvo, monitores del club d'esplai "La Guineu".

Aquestes línies pretenen esser un petit homenatge a tots els bojos, atletes, joguines i guies que són capaços de deixar els interesos personals de banda per intentar tirar endavant un projecte que, com podeu veure, es compartit per gent de molt enfora... ànims, sort i fora por "players"!!!.

Antoni Aguilà Fuster

FORN

Ca'n Pinarà

Tel: 52 00 46

Sineu

MINCEL
GEL CELULITICO CORPORAL

GERMAINE DE CAPUCCINI
LA BELLEZA EN SU LUGAR

Només a
*Saló de Bellesa
i Estètica*

**Antònia
Noguera**

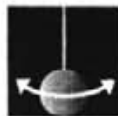
Tel. 52 03 85
(Sineu)

Es Fossar, s/n.

- Tel. 52 03 89

- SINEU

Prevenió abans que curació: Sida la pesta del segle XX.

Quan es va donar a conèixer el Virus de la Immunodeficiència Humana es va produir a la nostra societat una espècie de "psicosis", de por incontrolada a aquesta malaltia i a aquelles persones que la patien. Al principi, això va venir produït principalment per la manca d'informació referent a les vies de transmissió, i perquè la societat no estava preparada per abordar una malaltia d'aquestes característiques i dimensions.

Ben conegudes per tots nosaltres són les notícies que ens arribaren de molts diferents punts

d'Espanya, i la nostra comunitat (inclòs el nostre poble) no se'n va escapar, del comportament de rebuig que es produïa sobre tot a les escoles, cap a totes aquelles persones que tenien aquesta malaltia o que per pertanyer a un grup determinat podia existir major risc de contreure'l.

Afortunadament les campanyes i programes de prevenció que s'han dut a terme a tot l'estat espanyol han contribuït a que aquesta por, que arribà a ser fins i tot irracional i indiscriminada, vagi disminuint.

Desde el seu descobriment fins ara, són molts els avenços (científics i socials) que s'han donat en el tractament d'aquesta malaltia. Sobre tot es un pas molt important el coneixement de les vies de transmissió. Això posa de manifest que l'idea de que només podia afectar a una minoria, a més discriminada, amb un estil de vida determinat no és tan certa com semblava i que tots i totes esteim exposats al virus de la SIDA (VIH), sobretot si no es prenen les mesures oportunes.

Hem introduït, idò, el tema de la prevenció. El prevenir la salut futura en moltes ocasions comporta la reducció de determinats comportaments que de forma immediata o a curt plaç tenen conseqüèn-

cies agradables. També prevenir suposa l'adquisició de nous hàbits.

En el cas de la SIDA estan implicades conductes molt gratificants a curt plaç: sexe i drogues. Pel que fa a les drogues el problema es complica encara més perquè hi ha molts de casos en que s'interessa per la seva salut es limita tan sols a evitar les sensacions de malestar físic que provoca la falta de substància, i per tant les capacitats de prevenció de la persona són pràcticament nul·les.

Es important tenir en compte que en tot el tema de la prevenció un factor prioritari és la "Percepció de

risc". Aquest element és d'absoluta importància en el fracàs dels canvis i per tant en la transmissió del virus. Si parlavem de que en cas de sexe i drogues, abans de la prevenció hi ha la necessitat d'evitar el "Síndrome d'Abstinència", en el cas del sexe (via per la que es transmeteix una bona part dels casos de SIDA), les persones tenim normalment informació suficient, però en molts de casos quan la possibilitat d'un intercanvi sexual augmenta, no es pensa o no es "creu" que existesqui risc en aquella situació en concret (la persona apareix saludable, normalment es coneix i pensam: "segur que no té la SIDA" o també "per una vegada no tendre tan mala sort"). Desafortunadament, en un moment les campanyes d'informació, de prevenció, etc, deixen de ser efectives. Per això, és important que tots tinguem "percepció de

risc personal", sense arribar a punts crítics d'inflexió i discriminadoris del comportament.

Per poder fer una prevenció adequada i promoure actituds positives envers de la SIDA, convé tenir en compte algunes recomenacions, com per exemple:

1. Formació escolar sobre enfermetats infeccioses en general i prevenció.
2. Guardar les mesures generals que disminueixen el risc de contagi de qualsevol malaltia de transmissió sexual (utilització de profilàctics).
3. No compartir xeringues o objectes personals que poden entrar en contacte en la sang (fulletes d'afeitar, raspalls de dents, etc).
4. Mantenir un bon estat de salut, com a mesura general, que pugui retardar la progressió de qualsevol infecció (en el cas de que ja hi hagi contagi) a l'enfermetat seguint una dieta equilibrada, pràctica habitual d'exercici físic, reduir l'estres emocional, evitar infeccions o reinfeccions, etc.
5. Una actitud positiva i de respecte per totes aquelles persones que puguin estar infectades pel virus, en la convicció de que tots esteim exposats a aquesta enfermetat.

Per altra banda, el factor discriminació s'està convertint en una barrera per el canvi de comportament, i esta influïnt directament en la transmissió del VIH. El temor al rebuig, a la marginació, provoca l'ocultació d'informació personal que pot ser de vital importància per la nostra salut. Per tant, la lluita de tots els estaments socials i de tots i cada un de nosaltres contra la discriminació es converteix en un camp d'actuació directa en la prevenció de la SIDA.

Marisan Catalan

Les conseqüències de l'estrès en la pell.

Vida "superactiva", ritme "trepidant", vida familiar repleta d'obligacions. Un caramull d'obligacions. Un caramull de raons per no saber on es té el cap!. Resultat:

fatiga general del cos, tensió... un "cóctel" explosiu que pot resumir-se en una paraula: estrès.

Segons Juvena hi ha un parell de classes d'estrès que tot seguit analitzarem:

-Exògen: provocat per agressions externes com la llum, la contaminació, les variacions tèrmiques com el fred, la calor, etc.

-Endògen: inherent a l'organisme, provocat per les nostres emocions. A saber: distrés, negatiu, originat per tensió nerviosa, conmocions afectives, cansament, manca de son, etc; eustrés, positiu, totes les alegries.

El resultat no es fa esperar i les reaccions s'encadenen. Veurem el camí que segueixen:

La pell reacciona davant l'estrès produint en primer lloc una disminució de la microcirculació sanguínea que suposa una reducció de l'oxigen i dels elements nutritius i dóna com a resultat una gran lentitud del metabolisme cel.lular. Les conseqüències de tot això són una més lenta renovació cel.lular, la disminució de l'energia en les cèl.lules i un gran creixement dels radicals lliures.

L'epidermis debilitada perd el seu poder protector davant les agressions exteriors provocant deshidratació i envelliment, que a la vegada dóna lloc a grans irritacions.

Un altre problema és l'augment de la secreció de les glàndules sebàcies i sudorals produint asperesa i descamació de la pell.

Per evitar aquests aspectes desagradables s'ha de tractar degudament l'estrès: fer esport, sortit a caminar, reunir-se amb els amics i parlar i compartir mutuament els

problemes, fer relaxació, massatges, etc. Tots ells bons remeis per l'estrès. Cuidarse interior i exteriorment fa que la persona se senti més segura d'ella mateixa i la millor forma de cuidar-se és cuidar-se la pell.

Hem de guanyar a l'estrès!. Sempre he pensat que no hi ha persones lletges, només mal arreglades. La persona s'ha de cuidar dia a dia. L'esteticista és la millor per aconsellar-te dels productes que hem d'emprar. Ja ha passat a la història comprar productes pel cuidat de la pell a qualsevol lloc: poden provocar al·lèrgies i irritacions a la pell.

"Ozon", estudi d'estètica, assessora i fa el diagnòstic de la teva pell amb la seguretat que el que empres fa l'efecte que esperes així que posat en bones mans i entre al món de l'estètica científica i especialitzada.

Catalina Font i Bauzá
Esteticista-Quiromassatgista

Tocar Bauleta

Per a tots aquells que apreciam i valoram el fet vital i imprescindible de la comunicació dins el nostre model de vida actual, el recent naixement de la revista BAULA no ens ha passat de llarg.

El dret i el deure a la informació ja ningú no s'ho planteja als nostres dies; els anomenats massmedia, els mitjans de comunicació de masses, estan pràcticament presents i immersos dins cada racó de la nostra vida, Sineu no pot ésser una excepció.

És difícil imaginar-nos les nostres compres, la nostra percepció de l'entorn, la nostra ideologia, el nostre saber, els fets quotidians més simples; fora tenir en compte tot allò que ens transmeten els mitjans de comunicació tant escrits, gràfics, radiofònics, audiovisuals, com els telemàtics que ja toquen a les portes de les nostres cases.

Dins el nostre poble BAULA omple un buit llargament arrossegat, una inactiva que a petita escala ha de

premetre consolidar al nostre poble un mitjà imprescindible d'informació plural, de tots i per a tots; de formació per anar millorant i ésser una mica més lliures i per entretenir-nos activament, tot fent poble.

És de llei reconèixer l'esforç, saber apreciar i agrair la iniciativa que tot just comença a caminar i que ja és responsabilitat de tots, és una fita que entre tots els sineuers hem d'arribar a aconseguir. I això pot ser possible participant, criticant, aplaudint, col.laborant en definitiva amb aquest mitjà.

Segur que així BAULA creixerà una mica cada dia dins les nostres cases, al carrer o a la feina, per fer possible les nostres cases, al carrer o a la feina, per fer possible conèixer-nos millor, aprendre dels altres i que els altres aprenguin de cada un de nosaltres i fer-nos sentir més comunitat.

Mateu Jaume Vanrell

C/. Bernadí Font, 1 - Tels. 52 09 89/82 - SINEU

PUERTAS BASCULANTES
SINEU
Buenos Aires, 40 - Tel. 52 00 76
SINEU

Tomeu de Son Marron: "Ens han obligat a viure de subvencions"

Ha anat bé l'experiència de tornar a vendre porcs al mercat de Sineu?

-De moment la demanda és superior a l'oferta: no tenim porcs suficients per tots els que en volen. I va a més: hi ha gent que encara no ho coneix a això.

-Tú ets un dels responsables que a Sineu es tornin a vendre porcs.

-Vaig ser el primer que ho vaig moure. Va ser a un dinar de la Unió de cooperatives on va assistir el conseller Pere Morey, i li vaig demanar per obrir el mercat de porcs a Sineu i em va dir que sí. Un dimecres va venir el seu director general i jo i en Jaume Ferriol li exposarem el projecte. Però a l'hora d'arreglar papers tot es va aturar. Quan va entrar en Mariano Socies n'hi vaig tornar a parlar i també digué que sí: aleshores l'Ajuntament va construir les instal·lacions al Fossar.

-La peste porcina està totalment erradicada?

-A Mallorca sí. Ens digueren que podiem estar ben contents ja que tenim el primer mercat d'Espanya on es tornen a vendre porcs legalment. El principal problema, la pesta, ja fa temps que noltros el tenim solucionat.

-Quines ventatges té la carn de porc negre sobre la de l'altre porc?

-Té ventatges i inconvenients. El principal inconvenient és que té massa grassa, però la seva principal

ventatge és també la grassa. És igual que el cuixot "pata negra", que té un millor contingut en grassa que l'altra cuixot. La carn de porc negre és més humil, més tendre. El que passa és que durant un temps ens feren creure que la grassa no era bona per la salut.

-Que opines de la polèmica que va sorgir fa uns mesos, a rel d'una notícia en la premsa en que es deia que a Sineu s'engreixaven porcs amb animals morts?

-Això no té res a veure amb la nostra associació. Jo vaig telefonar tot d'una al conseller per informar-li que la persona que feia això no pertanyia a la nostra associació. De totes formes els més perjudicats han estat els carnisseros.

-Quin futur veus a l'agricultura?

-Tot s'ha mecanitzat molt. A Son Marron abans hi havia moltes persones: basta veure com és de grossa la greixonera de les sopes. Ara soc jo totsol i em sobra temps.

-Pots parlar un poc del Patronat de Races Autòctones?

-El PRAM va neixer a partir d'un grup de pagesos joves que volíem recuperar les races de Mallorca. La intenció era fer-ho també amb les plantes, però en aquest sentit no s'ha fet gaire cosa. Hem recuperat espècies que ara ja no hi serien.

Volíem recuperar el ca de bou. Vam trobar una parella però ja era massa vella i no va poder criar: el ca de bou es va extingir. Hi ha gent que té

PERFIL

Bartomeu Torres, pagès, és un sineuer amb totes les conseqüències. Va néixer a Artà però ja de ben jovenet va venir a viure a la finca de Son Marron amb la seva família: és conegut per tothom com en Tomeu de Son Marron. Va festejar a Sineu amb Aina Maria Artigues i s'hi va casar i hi va tenir un fill i una filla, i ara fa poc un altre. Està o ha estat vinculat a diverses associacions culturals (La Prima,...) i agrícoles (tresorer de la Cooperativa de Sineu, president de l'Associació de Porc Negre, soci del Patronat de Races Autòctones de Mallorca, afiliat a Unió de Pagesos, membre de l'Associació d'Oví, d'una associació d'agricultura biològica,... la llista no s'acaba mai).

cans de bou, però no són autèntics. S'ha arribat reconèixer que la qualitat de les races d'aquí és molt alta, al contrari del que ens feien creure. De fet, hi ha un frau en el sentit que molta carn diuen que és mallorquina per poder-la vendre millor.

-L'entrada al Mercat Comú, o a la Comunitat Europea, com ha afectat el camp?

-Molt malament: ens han obligat a abaratir els preus a canvi de viure de subvencions.

Quan hi entrarem el preu del xot era de 800 a 900 ptes. Ara, suposant que cada any en puja 100, hauria de valer 1400 o 1500 ptes. Idò només en treus 600 o 700 ptes el quilo.

-Unió de Pagesos.

-A Mallorca som pocs, però hi ha de ser. Els pagesos mallorquins son reticents al sindicalisme: alguns critiquen els que hi estan afiliats. En Pere Ramis, en Jaume "Curolla", l'amo en Guillem "Puput",... foren dels primers a Unió de Pagesos. En el meu cas, sempre que sortia una cosa així, era dels primers que m'hi apuntava. Com més junts, com més units, millor.

Miquel Puiggròs

Saharauis, fins quan?

" La carta de les Nacions Unides defensa la llibertat i l'autodeterminació dels pobles..." PARAULES!

" Els pobles sotmesos retroben la seva cultura, la seva religió i el seu autogovern..." PARAULES!

" La ONU promet un referendun al poble Saharai per l'any 1992, perquè siguin els saharauis els que decideixin el seu autogovern..." PARAULES!

Solsament Paraules, anem ara a analitzar unes quantes realitats. El poble Saharai, poble que molts

Espanya va optar per abandonar el Sahara. A partir poderosos, no tardaren en aprofitar l'ocasió i invadiren tot el Sahara Occidental. Davant aquesta situació els saharauis optaren per no sotmetre-se a l'invasor i abandonar les seves terres, Algèria els va donar assili i alla son des de fa 20 anys.

"PATRIA O MARTIRI" aquest es el seu lema, i no abandonaran el seu martiri, viure en el desert, fins que el marroc no abandoni el seus territoris i puguin tornar a la seva patria. Fins aquests campaments de refugiats saharauis, ens desplaça-

població que ells anomenen "vilaies", cada família disposa d'una tenda de tela anomenada "haima" on passen la major part del dia, d'una petita construcció que ells mateixos fabriquen en fang on hi tenen els fogons per cuinar i d'una altra construcció molt petita i exteriorment similar a la cuina on només hi ha un forat al terra, es l'escussat. No tenen mobiliari, exceptuant un petit armari de fusta on hi guarden tot el que tenen (tassons, plats, foga de buta, mantes, estores i poca cosa més)..

Cada família reb els aliments i l'aigua per sobreviure, no els manca menjar però només consumeixen el més bàsic llet, pa, arros, formatge, te, llegums i poca cosa més, la carn només la tasten els dies de festa i sempre es carn de cabra o de camell (quasi totes les famílies tenen un petit tancat en 5 o 6 cabres que s'alimenten del poc que sobra a cada família).

Un dels costums més habituals allà es beure te, per ells es tot un ritual, cada cop que fan te, en fan 3, " el primer amarg com la vida, el segon dolç com l'amor i el tercer suau com la mort", fer el te els suposa aproximadament una hora i beuen cinc o sis tes cada dia, així que calculau les hores que passen asseguts fent te.

Un altre fet que ens va cridar l'atenció va ser el paper de la dona, la nostra convivència amb les famílies ens va fer permetre observar el seu comportament, la dona es el motor dels camps de refugiats ja que molts d'homes son a les zones fronterises, i elles duen el control de les escoles, dels hospitals i dels tallers. La dona es el pilar de la societat saharai, damunt ella recau l'organització econòmica i social dels

desconeixem perquè darrerament ni tan sols surt en els mapes, fa uns 20 anys es va veure obligat a abandonar les seves terres i a refugiar-se en un reca d'un immens desert dins territori d'Algèria. El motiu del seu exili es complex i sols podem trobar una explicació dins la seva entremada i recent història.

L'any 1975 Espanya vivia els darrers moments de la dictadura i erem molts els problemes a resoldre, la situació al Sahara occidental, antiga colònia espanyola, cada cop es feia més insostenible i

rem un grup de mallorquins acompanyant la 3ª Caravana per la Pau al Sahara Occidental, organitzada pel Fons Català de cooperació al Desenvolupament, dita caravana la constituïen ambulàncies, camions cisterna, trailers carregats de medicines, material escolar, aliments, roba i sabates.

El nostre objectiu era conèixer uns dies amb els aproximadament 200.000 refugiats per tal de conèixer els seus problemes i les seves necessitats.

Viuen agrupats en nuclis de

campaments i han jugat un paper important dins el Front Polisari.

Des de la seva creació l'any 1973 el Front Polisari va lluitar per la independència del Sahara Occidental i ràpidament aquesta organització es va convertir en l'única representació política del poble saharauí. El Front Polisari va lluitar per la constitució d'un regim republicà, la República Àrab Saharaui Democràtica (RASD) que no comptava amb el reconeixement internacional de les Nacions.

Una de les tasques per la que més lluita el Front Polisari i en general tots els saharauis és perquè es dugui a terme d'una vegada el Referendum que els permetrà decidir el seu futur com a poble però inclús això s'els ha complicat ja que Butros-Ghali, secretari general de les Nacions Unides, va anunciar el passat mes de maig la retirada del contingent de la MINURSO (força

de les Nacions Unides) que es dedicava a la identificació censal dels saharauis que podien participar al referendun. Així les coses el poble Saharaui està perdent l'única cosa que li quedava, l'esperança de poder recuperar per via legítima i sense necessitat de les armes els seus territoris. Esgotades totes les possibilitats de Referendun sols els queda enfrontar-se al Marroc per via de les armes, trist futur per un poble feble, desarmat, sense infraestructura, sense suport internacional, trist futur per un poble que l'únic que vol és recuperar la seva terra, la terra que perderen fa 20 anys. 20 anys són molts d'anys i mes llargs es fan en el desert, vivint en condicions infrahumanes, sols els queda la seva capacitat de mantenir-se units com a poble i prega al seu Deu perquè un dia no molt llunyà tornin a veure la seva terra.

Després de 5 dies de conviure amb les famílies saharauis tornarem a Mallorca, la premsa recollia el viatge de Hassan II, Monarca de Marroc, a França, on era rebut en tots els honors, pocs dies després el nou president espanyol, Jose M^o Aznar, visitava el Marroc per reforçar les relacions entre els dos països, però en cap moment es mencionà el poble saharauí, en cap moment es condemna l'acció del Marroc, en cap moment es sensibilitzaran amb l'engoixa dels saharauis.

El Marroc es fa fort, cerca el recolzament dels països occidentals. I els Saharaui, Qui els recorda? Fins quan podran aguantar? .

Esperança Mateu

ELECTRIFICACIONS I AIRE ACONDICIONAT

FON-GIL, S.L.

Carrer dels Bous, 22 - Tel. 52 09 91 - Tel. Mòbil 908 63 64 79 - SINEU

Obres a la carretera de Palma.

Els que hem passat darre-
rament per la carretera
de Palma haurem vist
que hi comença ha haver un
bon enrenou. Són les obres de
reforma i ampliació.

Les obres seran de gran enver-
gadura i convé que tots i totes
hi estem ben informats perquè
afectarà a tot el poble.

Per això hem volgut saber i
hem parlat amb el batle,
n'Andreu Mates. Ens ha dit
que el projecte fou promogut

l'any 88 des de l'Ajuntament, pre-
sentat i acceptat per tots els munic-
ipis que integren la Mancomunitat
del Pla i aprovat dins la declaració
de la zona com a Comarca d'Acció
especial.

L'obra es durà a terme en tres fases:
la primera en el tram que va de
Santa Eugènia a Ruberts (els car-
tells que han posat ho marquen), la
segona de Ruberts al Creuer de
Llorito (devora Son Marron) i la ter-
cera ja fins a Sineu, a l'alçada del
vial de circumvalació.

La reforma consistirà principal-
ment en l'eliminació de les curves
de Son Palou (això és el que ja s'ha
començat a fer) i l'ampliació de la
carretera fins a 10 metres, dels
quals n'hi ha 7 de transitables i 1,5
per cada banda de vorera asfaltada.
La reforma inclou la reposició de
les parets de pedra que s'hagin de
tomar, encara que ja s'adverteix que

seran més baixes.

El pressupost total de les obres
supera els mil milions de pessetes
(ho heu llegit bé, mil milions) dels
quals uns 550 seran finançats pel
Ministeri d'Administracions
Públiques, uns 490 pel Consell
Insular de Mallorca i 89 milions els
aporten els 14 municipis de la
Mancomunitat, en definitiva dob-
bers que pagam amb els nostres
imposts.

Està previst que les obres acabin el
desembre del 98, és a dir que com a
mínim i amb molta sort duraran
dos anys i mig. Aquesta és la infor-
mació que tenim i ens demanam,

**ÉS NECESSARIA TANTA L'AM-
PLIACIÓ?**

Alguns pensen que la carretera no
és segura. A Tràfic ens han dit que
l'any 95 hi hagué 3 accidents, cap
d'ells mortal. Està comprovat que

les carreteres estretes o amb
curves tenen una accidental-
tat molt baixa perquè es circu-
la amb més precaució.

Podem posar com exemple la
de Palma-Sóller, on pràctica-
ment no hi

ha accidents i cap d'ells és
mortal, o la de Llucmajor on
no hi havia hagut mai tants
accidents i tan greus com des-
prés d'ampliar-la.

Uns altres diuen que així serà
més ràpida. El temps que hi

ha ara, amb cotxe, des d'on ha de
començar la reforma fins a Sineu
són 10-12 minuts. Quants en
podem avançar? segurament com a
molt cinc. Idò bé, aquests cinc
minuts valen mil milions!

Reformar la carretera durà canvis al
poble. Valdria la pena fer una refle-
xió i mesurar les conseqüències
abans de que sigui massa tard.
Sineu ens agrada tal çom és, sense
coses desmesurades ni fora de lloc.
Una reforma on només s'arreglas-
sin els punts més conflictius com
les curves i qualche bocí més estret
ens pareixeria més que suficient i
és, si no ho varem entendre mala-
ment, el que primer es va dir que es
faria. Arreglar les parets seques que
cauen i pintar les línies d'enterra a
tots els trams pels dies de boira.
No fa falta més.

Coqué Aguiló i Jordi Ramis

Set-ART
JAUME COLL I OLIVER

*El pitjor que li pot passar a
un mateix és que sempre el
comprenguin.*

Creu, 4 - Tel. 52 03 84
SINEU

Llegiu

baula

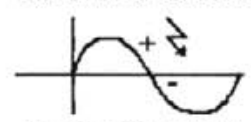
REVISTA DE SINEU

Instal.lacions i Reparacions
Elèctriques.

Joan Vich (de ca na Quixalina)
i Ricardo Puertas

Tels.: 28 38 39 - 27 69 89

Tel. Mòbil 908 53 44 38

Diuen que...

Diuen alguns sineuers que això de fer tants de forats per dins l'església per estudiar es seu terreny no pot dur a res de bo i que sa broma costarà 600000 ptes. Però es resultat ha sigut que s'ha trobat aigua a 9 metres de profunditat i ja n'hi ha que pensen en sa possibilitat de comercialitzar-la com aigua beneïda de Lourdes. Per ventura resultaria un bon negoci per així poder pagar ses obres de restauració: encara hi ha molta de gent que creu amb sos miracles.

Un alemany molt ric ha comprat ca Don Enric. La fi ha passat sa barrina i es papers ja són per l'Ajuntament. I que sabeu que hi volen fer?. Idò un hotel. Però no un hotel qualsevol. No basta un hotel de 5 estrelles: ha de ser un de diamant per poder-lo omplir d'alemanys d'aquests de molts de duros. Hi ha una cosa que molesta al nous propietaris: el famós TeleClub, o Casa de Cultura, o Local de sa tercera edat, o Llar dels Padrins, o... té més noms?. De fet han pensat esbucar-ho per així tenir una bona vista. Ja vos contarem com acabarà aquest "culebrón".

I que heu vist es batle quin cotxe que mana! És gròs eh! És una pena que no tingui cotxeria per arraconar-lo d'aquest sol. Per ventura en Tomàs no li ha donat permís d'obres. Tanmateix sa pena més grossa és que ja no el podrà lluir pel CIM, ja que com sabeu, "Sa Princesa" n'ha feta una de ses seves. I és que "Sa Princesa" deu estar empenyada que no li deixassin dur ses cendres a ses mines. Respecte al cotxe del batle n'hi ha

que diuen que s'altre dia pel futbol ja li feia renous raris.

Sabieu que s'altre dia van tornar fotre una cartera? Aquest pic va tocar a sa dona d'en Toni Saig, es ferrer. I és que això és una loteria: toca a qui toca. I no és que no us ho diguem que es dimecres heu d'anar amb sos ulls ben badats. I així hi tot cada dimecres hi ha un "percance". Amb un poc de sort en Tomeu de Son Marron la trobarà (com recordareu ja va trobar sa de na Bel Bauçana). I xerrant de roboratoris s'altre dia va rebre es rector, a qui van fotre 25000 ptes d'un donatiu. Una persona que viu devora diu que va veure dos sospitosos sortint a tota velocitat. Diuen que es rector les ha posades de sa seva butxaca.

I ja sabeu que es diari "Balears" se publica en català. Idò diuen que es Grup de sa tercera edat, que el llegia des de sempre, ara ja no el reben. Quina deu ser sa raó?. També mos han dit que na Maria dels diaris, d'ençà que dit diari surt en mallorquí, no en ven tants com en venia. Haurem d'analitzar sa mentalitat sineuera. O és que no estimam lo nostro?.

També deien que en Josep Maria Salom, un dels autors dels llibres d'Història de Sineu, tenia possibilitats de ser nomenat nou director provincial del MEC. Ja ens hauria anat bé que un sineuer ocupàs un càrrec tan important. Potser així acabaria d'arribar s'institut (que ja pareix més que probable que no arribi mai). Però no ha pogut ésser. Sa veritat és que en el MEC, tant si hi governen es socialistes com es populars, no hi tenim gens de bo. Inclús han anulat ses obres de s'es-

cola que havien de permetre que els infants de 3 anys hi poguessin anar!.

Ies ple de dia 1 de juliol fou força mogut. Pareix que es tema de ses inundacions del 94 encara no acaba de tenir tothom satisfet: n'hi ha que demanen no pagar sa contribució durant 4 anys, n'hi ha que diuen que davant arruixades d'aigua tan fortes no s'hi pot fer res, etc.

Ino podem deixar de citar els nous inquilins d'una casa de sa carretera de Lloret. Si fins ara eren noticia els alemanys, ara ho són ses cotorres (lloros, no vos malpenseu!), que s'han fet salvatges i han fet niu a una teulada.

Ies dimecres van d'ex. El 3 de juliol l'expresident Cristòfol Soler voltava pel mercat, vestit amb "polo" i "bermudes" a l'estil més "playero". El dimecres de davant, 10 de juliol, l'exmister del gran Barça, Johan Cruyff, es cansava de firmar autògrafs a tothom que n'hi demanava després d'haver visitat es taller d'en Gago.

Iens heu de perdonar quan, en qualsevol secció de sa revista, surt alguna noticia que d'actualitat ja no en te res: en una revista trimestral poc es pot fer en quant a actualitat. Per altra banda donar ses gràcies al poble per sa bona acollida que ha tingut fins ara sa revista, especialment entre els joves. Ara hem d'aconseguir que tots es padrins també ens llegeixin.

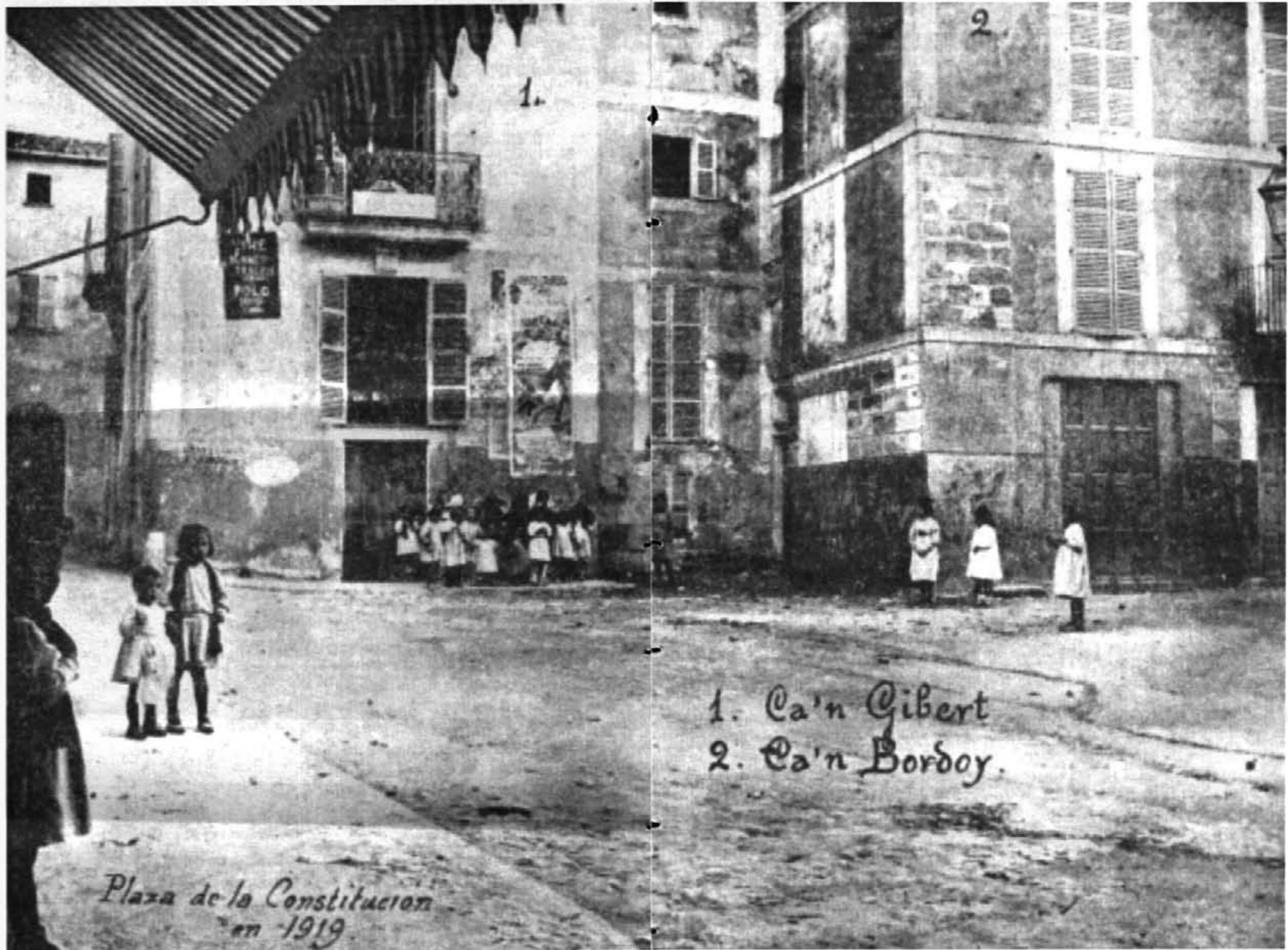
Ah! Ja no hi pensavem però tots ho sabeu: es Lleó de Sant Marc torna tenir coa.

Uns Xafarders

ARRELS

Ajuntament de Sineu

Plaça de la Cstitució (1919)

La Moda al Sigle XX

1920

LA ELEGANCIA FEMENINA EN PARÍS

Elegantísima «toilette» de noche. Cuerpo de encaje, falda de «liberty» y túnica de tul negro adornado con perlas. Tocado-coña, de gasa blanca, con adorno de perlas. «Toilette» de mañana. «Tailleur» fantasía, de terciopelo de lana. Sombrero de paja con «sigrette» negra. POTS. TALBOT

Confirmació 96

Dia 14 d'abril al convent de San Francesc es va celebrar la confirmació de les quintes 78 i 79. No varem esser vint-i-cinc ni trenta ni quaranta, sinó quaranta quatre els joves que varem rebre aquest sacrament.

Aquest dia l'església no pareixia la mateixa, hi havia un grup musical, estava plena de pancartes en les quals es podia llegir el lema "Tu ets qui tries", perquè realment creim que és una opció nostra i individual.

Per a preparar aquest esdeveniment ens vam reunir cada dissabte a les monjes en unes trobades molt divertides ja que malgrat fèssim molta de feina i activitats junts, eren dies de companyerisme, d'amistat, un lloc on ens podíem veure tots.

Tots havíem decidit voluntà-

riament anar davant el vicari episcopal i tota la comunitat cristiana a reforçar la nostra fe. Per tant, era un camí que nosaltres acabàvem, un camí que esperam que ens condueixi cap a la meta: Jesús.

En aquesta missa hi van participar tots, tant els catequistes, com els confirmands, amb els seus respectius padrins, com els post-confirmands.

Fou molt divertida i a la vegada emotiva. Seguidament es va celebrar un gran refrigeri al claustre de San Francesc on no va faltar de res.

Finalment, només volem dir-vos que estam molt contents d'haver emprès aquest camí i us volem animar que vosaltres també ens acompanyeu.

*Magdalena Real
i Isabel Mª Oliver*

Els joves que ens varem confirmar forem:

Mª Antònia Buades Niell
Tomàs Alvarez Keayney
Mª Antònia Coll Bauzà
Pilar Mas Cifre
Pedro Gelabert Ferriol
Antònia Torres Bauzà
Isabel Oliver Mulet
Juan Munar Fiol
Josefina Tugores Garcia
Ona Bordas Gómez de la Tia
Miguel Rebassa Matas
Francisca Rebassa Salom
José Serra Real
Magdalena Real Miralles
Margarita Ferriol Ferriol
Mª Angeles Ramis Oliver
Catalina Bergas Coll
Pedro Roig Massanet
Mª Francisca Gelabert Soler
Catalina Barcelo Alomar
Mª Antònia Roig Perelló
Mª Antònia Coll Rotger
Gabriel Gelabert Florit
Angela Bergas Coll
Pedro Mestre Rayó
Sebastian Gayà Ramis
Mateu Munar Ramis
Miguel Tugores Gelabert
Cristina Rebassa Real
Mª Antonia Tugores Pons
Joan Vanrell Torelló
José Andrés Genovart Rosselló
Antònia Torres Artigues
Bartolomé Torres Artigues
Mateo Coll Genovart
Catalina Mestre Rayó
Rafel Campins Duran
Margarita Perelló Munar
Yana Comas Alomar
Mª Antònia Sampol Gili
Antònia Febrer Campins
José Bergas Pujadas
Sebastian Ferrer Perelló
Raquel Pla Escobar

FUSTERIA

**Antoni Ramis
Lladó**

Plaça Mercat, 31
Tel.: 85 50 25 - Part. 52 04 94
SINEU

**Ferreteria
de Sineu**

LLOGUER MAQUINÀRIA
COPIES CLAUS
VENDA DE:
EINES - BRICOLATGE
PINTURES - REG - MAQUINÀRIA

Son Costa, s/n. - Tel. 85 50 12
SINEU

GALERIA DELS BOUS

**Compram Mobles
i "trastos" vells
Pagam al comptat**

Dels Bous, 48
Tels. 52 06 34 - 85 52 01
SINEU

Alevins i infants

Cadets

Juvenils

Categoria Social

A.C. SINEU, UN CLUB DE CAMPIONS.

El passat 1 de maig es van presentar les diferents categories de l'Associació Ciclista Sineu per a la present temporada. El lloc elegit no podia ser altre que sa voltadora del poliesportiu. El club està representat enguany en les categories base per alevins, infantils, cadets i juvenils a més de la categoria de socials o ciclodeportistes i màsters, com s'anomena ara.

Això pel que fa a les categories amb llicència, perquè com sabeu hi ha un respectable número d'aficionats de Sineu que surten sovint a fer una volta i que també pertanyen al club.

Els corredors de les diferents categories són els següents:

Alevins: Joan Campins Duran, Miquel Jeroni Ferragut, Jaume David Llopart, Miquel Rigo i Tomeu Cardell.

Infantils: Marc Niell Jaume Vallès i Gerard Pons.

Cadets: Miquel Mas, Rafel Niell, Vicenç Reinés, Joan Tugores, Pere Joan Mestre i Joan Pons.

Juvenils: Antoni Martorell, Lluís Ferrer, Joan Febrer, Joan Rigo, Jaume Cardona, Manolo Muñoz i Marc Pons.

Els esponsors d'aquests grups són **Bicicletes Can Nadal i Portes Riutort.**

Socials: Marti Ferriol, Xema Estela, Xisco Llopart, Antoni Figuerola Guillem Martorell, Pep Toni Genovart, Antoni Mulet, Rafel Campins, Sebastià Gayà i Miquel Puigròs.

Els socials ténen com a esponsors el **Pub Sa Mola, Bicicletes Can Nadal, Portes Riutort i Bar Sa Plaça.**

Els responsables esportius de l'AC Sineu són: Xema Estela, Martí Ferriol, Guillem Martorell, Antoni Mulet i el president Joan Riutort.

VICENÇ REINÉS

Les primeres satisfaccions dels corredors de l'A. C. Sineu en aquesta temporada no s'han fet esperar. El ciclista de Deià i que enguany pertany al club de Sineu, Vicenç Reinés, s'ha proclamat Campió de Balears en carretera en la categoria cadet. Aquesta jove promesa del ciclisme de les illes sempre ha demostrat la seva força i intel·ligència en les

Vicenç Reinés

carreres en que ha participat, qualitats fonamentals en aquest esport. Enhorabona.

MARC PONS

Una de les més fermes promeses del nostre poble és en Marc Pons, en la categoria de juvenils. En Marc sempre sel veu pel poble en bicicleta, faci fred o calor, sigui de dia o de nit. Xerrar de la família Pons es xerrar de ciclisme: en Marc és el major de tres germans, els quals també corren amb el club. A més tenen el suport incondicional de la seva mare i el seu padrí.

Segur que aquest estiu en Marc ens donarà més d'una satisfacció com ja ens té acostumats.

Marc Pons, un jove amb perspectives

PLA DE MALLORCA

Una altra de les satisfaccions en aquesta temporada de l'A.C. Sineu ha estat en la XII edició del Pla de Mallorca per a socials, ja que en aquesta edició el club de Sineu ha guanyat quasi la totalitat de les classificacions de la cursa. En concret, en Rafel Campins (juvenil) ha guanyat el premi de la muntanya, en Sebastià Gayà ha sigut el primer juvenil, en Pep Toni Genovart ha guanyat la classificació de les metes volants, en Xesc Llopart ha sigut el primer en el premi de la regularitat, en Toni Figuerola ha guanyat en la seva categoria màster, i com gran triomfador d'aquesta edició, en Martí Ferriol. Aquest darrer ha guanyat en la classificació de ciclo-

esportistes d'una manera absoluta i brillant (en la darrera etapa, cronometrada, d'uns 14 quilòmetres va esser el primer amb una diferència considerable sobre la resta de participants).

En Martí destaca per la seva força física però també per la seva sang freda damunt la bicicleta. No hem d'oblidar però que tots aquests èxits han estat possibles gràcies a tots els corredors del club que s'han sacrificat fent una autèntica feina d'equip. Una vegada més, enhorabona.

CAMPIONAT D'ESPANYA JUNIOR EN PISTA

El Sineuer Marc Pons fue profeta en "su" velódromo y logró el bronce. Marc Pons Salvó el honor isleño. Son dos titulares, un de "La Voz de Baleares" i l'altre de "Diario de Mallorca", del passat dilluns 29 de juliol. I es que en Marc va estar fabulós en el campionat d'Espanya per juvenils d'enguany, disputat a Sineu els dies 27 i 28 de juliol. Marc va fer tercer en la prova de puntuació, darrera mikel Astorlaza (Euskadi) i Oriol Gomís (Catalunya). Hi va haver certa polèmica amb els catalans que també volien bronze, però al final la fotofinish va demostrar que pertanyia a Marc. El noi sineuer, junt amb Colom, Becerra i Arce, també va guanyar el bronze en la persecució per equips. A més, Pons s'havia proclamat una setmana abans campió de Balears de persecució i de puntuació. Ànim Marc! A veure si tenim un Indurain Sineuer!

No ens queda més que felicitar l'Associació Ciclista Sineu: la gent del club que d'una manera desinteressada fa que l'Associació segueixi endavant i els corredors que són els qui en certa manera recompensen la tasca i fan que, certament, valgui la pena.

Miquel Gelabert

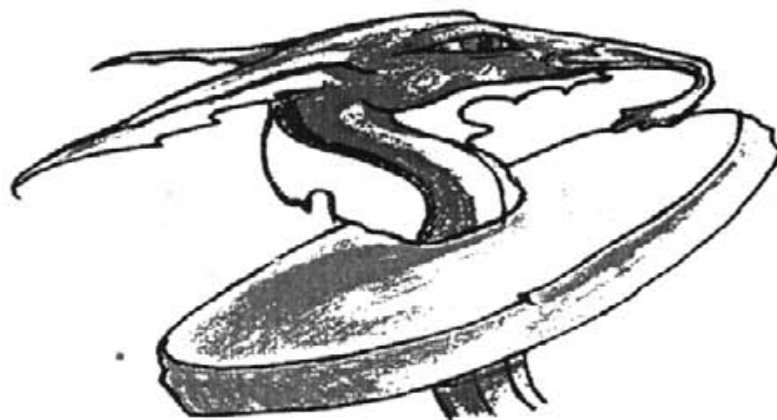

INSTAL·LACIONS I REPARACIONS
ELÈCTRIQUES

Antoni Bergas Gelabert

Ctra. Llorito, 11 - Tels. 52 02 74 - Tel. Mòbil 908 33 29 37 - SINEU

PUB
SA MOLA

SINEU

Conversa amb Biel "Sabateret"

Sempre t'has caracteritzat per emprar un llenguatge, un estil, molt popular i rural. Creus que això ajuda que les teves obres arribin a un públic més ample, menys culte i intel·lectual? Això m'ho critiquen. Jo sempre he procurat, especialment en narrativa, en poesia no tant, emprar el català de Sineu, i més en concret el sineuer de "cas sabateret". Es tracta de no escriure només de cara a Barcelona. Pretenc, tant en poesia com en prosa, més en aquest darrer, emprar el català de Sineu. Aquest català tant ric... un sineuer no diu mai si o no, per exemple, sempre se'n va per les branques.

Les teves obres reflecteixen un poc la teva personalitat. Ho dic perquè en "Prims de barra" pareix que fas una síntesi dels teus records de la infància, de les històries que avui contenen els padrins. De fet, en el pròleg que et fa en Damià Pons a "Diàstole i quatre poemes d'amor" diu que en els poemes et cerques a tu mateix reflectit en el mirall que són els altres.

Això ho fan tots els poetes. S'ha de diferenciar el que jo faig en poesia del que faig en narrativa. Jo mai m'havia plantejat escriure narrativa. Mai. Idò ara ja tenc acabat el tercer llibre. Vaig adonar-me que el nostre català es trobava en una situació crítica. Acompanyava la meua filla a "Luna" i quan l'anava a cercar, si arribava mitja hora més prest, feia una volta per allà, i no sentia cap jove que xerràs en mallorquí. Aleshores em vaig proposar contribuir a recuperar el lèxic de la nostra gent. Anava al mercat amb una gravadora com aquesta [assenyala la gravadora que enregistra l'entrevista] i recollia, posem per cas, les paraules de la conversa de l'amo en Pep Menorca quan feia una barrina d'un cabrit amb una altra cosa, amb tots els girs dialectals... I això ho he anat reflectint en les meves obres.

De què va el teu darrer llibre?
Es un llibre de poesia que es titula..., fins ara es titulava "Saliva", però ara es titularà, si em donau permís, el mateix que aquest poema que vos dedico, "Ferro de baula".
Si et dic Biel "Caragol"?

pret per poder fer la declaració en català és un bon gest [aquesta entrevista es va fer dia 11 de Maig]. En Cañellas no en va fer mai de gestos. Al revés, un populisme, clientelisme i caciquisme gens amagat.
Què és l'esquerra?

Buf!...Una persona a la qual el cor no li cabia dins el pit. Gràcies a ella Maria del Mar Bonet va tenir una idea clara del que eren les tonades del Pla de Mallorca. Jo l'estimava molt.

Andreu Mates?
Potser avui és el millor batle que podem tenir. N'estic convençut. Bon gestor de la política municipal. De fet, quan era segon batle exercia del mateix que exerceix ara. I molt ben considerat, inclús pels seus adversaris polítics de la Mancomunitat del Pla.

Jaume Santandreu?
Ostres, en Jaume!... En Jaume és un monstre!... És una d'aquelles dues o tres persones del cosmos que em trobaran pel que vulguin. M'ho pot demanar tot. Avui precisament li donen l'A d'or de s'Agrícola a Manacor.

Soler, Cañellas o cap dels dos?
Cañellas segur que no. Soler és un democristià: això d'entrada em fa desconfiar. Ara, que gestos n'ha tengut: plantar-se com va fer ahir davant el jutge sol·licitant un inter-

Per experiència personal, a la dreta trobes interessos i a l'esquerra trobes idees. A un de dretes li demanes per què ho és i et diu per conservar el que té: això no són explicacions!. Ser dretà avui és ser neoliberal. Vols llibres?. Compra-los. Vols biblioteques públiques?... Als de l'Insero se'ls acaben les vacances pagades a Benidorm.

Has de dir res de la llengua?

Tot està explicat.

I de País? Això no hi està.

Mallorca. Lliure, independent i socialista.

I no ampliam més?

Tot el que ells vulguin. Sineu, Pla de Mallorca, Mallorca, Illes Balears, Països Catalans,... i per extensió Espanya, Europa, el Món, l'Univers,... De totes maneres jo sempre he pensat que, per avançar, en fer cada passa, el peu que més compte no és el que s'ha avançat, sinó el que queda a darrera i dona l'impuls a tot el cos per avançar. Biel, gràcies per l'entrevista i pel poema.

Miquel Puiggròs

PERFIL

Biel Florit i Ferrer, "Sabateret", és fill d'una nissaga de fusters, però de sabaters justament cap ni un. Va néixer l'any 44 a una fusteria del cantó del carrer de les Ànimes amb el carrer de Sant Josep, en un clima social, cultural i polític molt diferent del que tenim ara, i que es veu reflectit en obres seves. D'idees nacionalistes i esquerranes, com ell mateix reconeix, ha escrit un grapat de llibres (tant prosa com poesia) i ha guanyat diversos premis (entre ells el de la "Revista de Sineu" al 1984). No ha passat per la universitat, però tot i això, el seu rostre, amb la barba, els ulls profunds darrera les ulleres, i el Ducados a la boca, sembla el d'un intel·lectual de tota la vida. Va començar la seva carrera literària fent col·laboracions a diversos diaris i revistes de la part forana, carrera que ha culminat amb obres com "Carussa" (1980), "Prims de Barra" (1983), "Amb els ulls fets" (1990), "Històries de Son Sarigot" (1991), "Pols de corc" (1992), "Diàstole i quatre poemes d'amor" (1994), "Albellons de la memòria" (1996),...i nombrosos articles d'opinió a la premsa. Ha fet part de la seva vida, amb la seva família, entre Sineu i Cala Gamba (Coll d'en Rebassa), venent des de cuines a cactus, passant per xemeneies, material elèctric, ...i evidentment escrivint.

Ferro de baula.

Alerta! Avui, com sovint, necessitam despertar d'un somni, d'una facilitat distorsionada ferm, d'una boldor enganadora, i que en l'envravenada conseqüent, ara, ara que em venen, ara!, s'ens deixondeixin els crulls de ls memòria un altre pic. Potser cal obviar ja l'agregng remug escatimat de llibertat, aquell temps empès, aquells vells records que ortiguen l'escrot... I desitjar que el viure en vés d'himnes faça bajoques de doble bessó. Necessitam canar-nos la saba sineuera tots els matins, tots, per si, casualment, per si de cas, per si en una descurança, per si en un ja està fet, la llecor de la tribu cercàs gorg somnolenc i ens posàs en el tranc possible d'haver de triar entre la ciència i els ous d'ànnera: clapats, escampats i lletjos com feina d'embarc. I no oblidar que hi ha truges que es mengen els propis porcellins... Com cegues de femer s'ho mengen tot, inclòs l'instint de supervivència... El que no mata engreixa... Qui dies passa, anys empeny... ja sabeu. Som bestiar asilvestrat per la santa doctrina de la forqueta i el trinxet.

Fer suaument l'aleta, rruuuu...!, sense troca, no ordre, ni pecat.

Saber encamellar-nos dins el cor de l'amnèsia si convé quan convé, però no gaire temps, amics meus, estimats, que després s'ho creuen.

Necessitam femelles mogudes sempre i sense febleses a la sang del cor perquè dels seus pits s'hi pugui congriar llet, no pas iogurt, sabedores que sabem que saben tot el que han de saber... I més!

Que ens facin costat, perquè nosaltres farem costat i plà i esquena.

I mascles en grans estols, sens dogmes, com cantaires rossinyols de mitjanit, que de veritat, no son hores de cantar, clar, fotre!, però quin goig, Déu!

Rompedors d'esquemes, respectadors estrictament d'allò respectable...

Tot i conèixer tots plegats, néixer dins el coneixement de la saviesa de que:

No és que siguem sineuers, el segell no importa, joveena: Nosaltres som Sineu.

(A la revista "baula". A tots els seus redactors i col·laboradors, en homenatge d'amistat i consideració per la feina ben feta).

Biel Florit, "Sabateret". Primavera 96.

FORN
CA'N GUILLEMET
POSTRES
TORELLÓ

Especialitat en Garrovetes del Papa

SINEU

Tel. 52 08 42

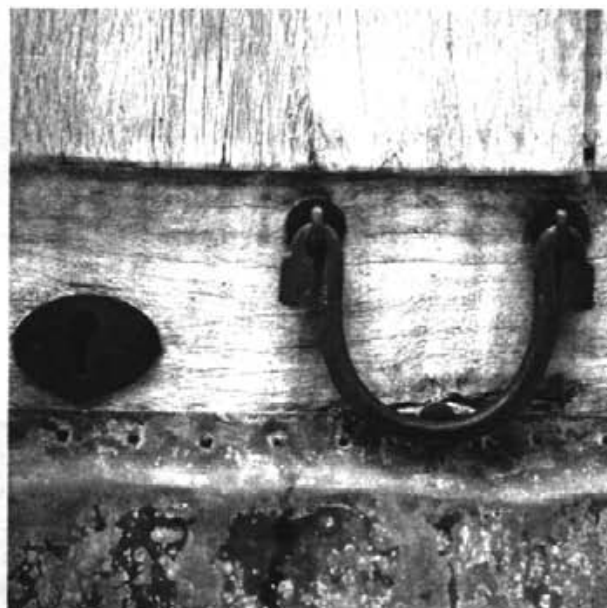
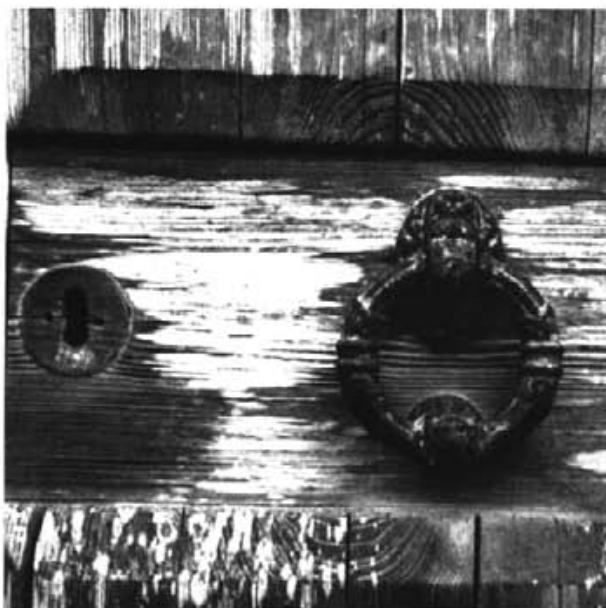

Elements: Avui, LA BAULA

La fisonomia d'un poble és el resultat sumatiu de tota una sèrie d'elements característics (traçat de carrers i plaçes, tipologia de cases, ...) que d'una manera o altra s'adapten al medi físic de la pròpia localització. Però hi ha tota una sèrie d'elements més o menys significatius que podríem considerar com a petits, que són els que en alguns casos complementen, donen caràcter i fins i tot articulen el conjunt d'una façana, d'un carrer o plaça i globalment de tot el poble. Són idò aquests petits elements, que per ventura veim cada dia i a força de tenir-los devora no ens hi fixam, l'objecte d'aquesta secció, dins de la pretensió més amplia de donar a conèixer el patrimoni pròpi del nostre poble.

A cada article intentarem mostrar un element concret, del que n'analitzarem la funció, els materials, les diverses tipologies, ... i a més d'esmentar-ne alguns dels exemples més significatius, en donarem la localització concreta i l'estat actual, sense pretendre però que sigui un inventari exhaustiu, encara que sí hauria d'esser significatiu.

En aquest primer article, donat que la revista s'anomena Baula, intentarem presentar aquest element complementari i al mateix temps important de la porta típica de les nostres cases.

NOM: Baula	porta, que sol consistir amb un clau llis o decorat amb una creu o aspa, o esser un element més complexe i decorat, en els casos més sençills no hi ha cap element de contacte.
DEFINICIÓ: "Peça circular o semicircular que serveix per trucar a la porta ...". Diccionari Alcover-Moll. "Peça circular, generalment metàl·lica, que serveix per a trucar a una porta, estirar-la en obrir-la o tancar-la ...". Gran Enciclopèdia Catalana.	MATERIALS: Ferro, Llautó o Fusa
FORMES: Circular: plana o cilíndrica. Semicircular: generalment cilíndrica. Oval: cilíndrica i tornejada. De Penjoll. Altres.	UTILITAT: Tocar. "Tocar bauleta" (joc d'infants pràcticament desaparegut). Estirar o agafar. Decorativa.
Totes elles poden esser simples o més complexes: decorades amb incisions, entorsillades, estriades, tornejades, amb relleus (cares, carasses, antropomòrfiques, zoomòrfiques, geomètriques,...) etc. Pel que fa a la subjecció a la porta també hi diversitat de formes, des de un clau fins a tota una peça, generalment decorada que subjeccia els dos claus i a vegades els punt de contacte amb la	LOCALITZACIÓ: A la majoria de les cases amb portes a l'entrada i a la cobxeria. POSSIBILITAT DE PERVIVÈNCIA: Tant sols amb funció decorativa ja que són substituïdes per timbres i porters automàtics pel que fa a la funció de cridar, i per poms, manetes i anses en la funció d'agafar i estirar. Per altra banda desapareixen amb la proliferació de persianes i vidrieres als portals de les cases i portes basculants a les portasses.

Temps era temps quan en Martí filava...

Agafant per títol aquesta dita el que es vol suggerir és que tot ha anat canviant. I en especial fent ressò a la pagesia que ha sofert molts canvis en poc temps. En aquesta secció nova de la revista anirem fent un recull de cançons i gloses amb les que moltes generacions de pagesos sineuers s'han entretingut i els han ajudat a passar aquelles jornades de treball de sol a sol que feien. Essent aquesta la primera vegada que la secció surt a "baula" hem cregut oportú dedecar-ho a cançons que fan referència a diversos aspectes de la nostra vila. No hi ha manera més bona de començar que alabant les al.lotes sineueres així com fa aquesta glosa: Quan l'arbre de la ciència dins el paradís florí una llavor s'establí Déu no ho pogué consentir que se perdés tal herència de s'hermosura de s'essència

dins Sineu es va espargir s'hermosura ve d'aquí no hi ha poble mallorquí que ens faci competència.

No hi ha poble que ens faci competència ja que no estem mancats de res, segons aquesta altra cançó:

A Sineu tenim de tot només ens manca es botxi tenim es calatravi que escorxa ases i tot.

La Plaça, com a nucli de la vila, també és anomenada en cançons com aquesta que dedica un home a la seva estimada:

Plaça reial de Sineu que de pics t'he atravessada per anar a ca s'estimada carinyo de lo cor meu.

La necessitat de cases per a la gent que deixava la caseta de foravila

per viure al poble creà noves barriades, cosa que es reflexa en diversos poemes:

Homes si us heu de casar anau a la Bona Nova donen ses dones a prova i si no agrada no va.

En Floquet amb so perfil per davers ses Cases Noves diu que no troba dones com sa filla de Can Gil.

També es anomenat un succés que qui sap quan va succeir:

Voleu sabre que ha succeit en es poble sineuer a en Tià des carrer s'al.lota l'ha desdit.

Mai ha faltat la devoció cap a la mare de Déu de Sineu per part dels sineuers. En aquesta cançó tenim mostra d'aquesta devoció per part d'un pagés:

Mare de Déu de Sineu dau aigua a sa meva rota sa palla la vos don tota però es blat ha de ser meu.

I per acabar vos proposam una endevinalla:

Vós que sou un home entès un punt allargau la vida quin és l'animal que crida quan té la carn consumida i quan és viu no diu res?

Classes Particulars:

Matemàtiques, Física, Química, Biologia, Geologia, Ciències Naturals...

Miquel Puiggròs. Tel. 52 03 85

BFM

BAUÇÀ, FUSTER & MIQUEL

ASSESSORIA FISCAL
SERVEIS CONTABLES
ASSEGURANCES

Carrer Major, 18 -1er. - Tel. 52 08 70

SINEU

FUSTERIA

GELABERT, S.L.

Sant Vicenç, 2 - Tel. 52 05 98

SINEU

De canonge a poeta:

Miquel Costa i Llobera i "Lo Pi de Formentor".

Miquel Costa i Llobera va néixer a Pollença el 1854, fill primogènit d'una família de propietaris rurals. De petit va rebre la influència del seu oncle, metge de Pollença, que li va fer descobrir el paisatge local i li va fer llegir els clàssics llatins. Estudià la carrera de dret a Madrid, i a Barcelona, on pogué freqüentar els cercles literaris i participa en els Jocs Florals.

El 1880 inicià la carrera eclesiàstica que acabà a Roma; però, quin motiu va impulsar al nostre autor a seguir el camí de Jesús? Doncs simplement perquè ja estava cansat de fer de senyorot rural tal com deia ell en bon italià de: "mangiare, bere, dormir, vestir calzoni". Va obtenir una canongia a la Seu de Mallorca, ciutat on residí lliurat a les tasques pròpies del seu ministeri i a l'intim treball de la poesia.

Des del 1918 abandonà, gairebé, la literatura activa: de pietat encongida començà a sospitar que els versos eren un exercici massa profà i potser es deixà influir per la sensació, evidentment injustificada, d'haver perdut l'atenció dels lectors i de la crítica. Morir a la trona d'una església de Palma, l'any 1922, mentre predicava el panegíric de Santa Teresa d'Àvila.

Les obres de Costa les podem classificar de la següent manera: L'any 1885 publicà un volum de poemes amb el títol de Poesies, al qual van seguir De l'agre de la terra (1897), Tradicions i Fantasies (1903), Horacianes (1906) i Visions de Palestina (1908), aquest darrer fruit d'un viatge a Terra Santa.

El poema que m'ha agradat mes

de Costa i Llobera es, indiscutiblement, el "Pi de Formentor"; un poema escrit en la seva època de maduresa l'any 1875 i que pertany al recull de poemes titulat "Primeres poesies". El Pi de Formentor pertany, encara, per la seva textura estètica, a un món "romàntic" cent per cent, el tipus de poema que hauria d'haver produït la Renaixença.

A Costa i Llobera el podem situar entre el Modernisme i el Noucentisme; els noucentistes prendran com a model a Costa per la seva rigurositat i pel vers ben treballat. L'autor s'inicià en la poesia amb poemes com aquest, d'una gran qualitat i per això podem dir que tota la seva poesia és una poesia mestra que segueix el camí d'altres mestres com Lamartine i Victor Hugo.

Passem ara a comentar el poema i veurem clarament la riquesa de la poesia de l'autor.

El Pi de Formentor és un poema de vuit estrofes en versos alexandrins part va de la primera estrofa fins a la quarta i la segona correspon a les estrofes 5-8.

A la primera part l'autor ens descriu un arbre, es tracta concretament d'un pi, però no d'un pi normal i corrent sinó del pi de Formentor ja que en la poesia de Costa tot és concret: si és un pi, no

es un pi qualsevol, sinó que té un nom propi i si és una mar, no és el vast oceà victorhuguesc sinó la mar de Pollença. Tots els detalls, en la poesia de Costa, són vist concretament.

Costa i Llobera observa el pi i no el perd de vista, la visió del pi ha colpit la seva ànima. L'ànima del poeta és arravatada, de sobte, per la lluita i victòria del guerrer que hi descobreix; el poeta s'identifica amb el pi, li comunica vida i rep vida d'ell.

Aquesta identificació del poeta amb el pi la podem veure clarament a la primera estrofa i, sobretot, en les cinc primeres paraules del primer vers: "Mon cor estima un arbre". Costa i Llobera identifica el pi com un monarca i això ho podem veure a la segona i sisena estrofa:

*"Déu ungi d'aromes sa testa consagrada
i li donà per trono l'esquerpa serrilada,
per front la immensa mas".*

*"i triunfador espolsa damunt les nuvolades
sa cabellera real".*

Cal remarcar la presència de dos animals en el poema ja que Costa és un gran amant de la naturalesa, es tracta d'un vòltor i d'una àguila marina. El pi contempla els animals amb molt de detall, sent el crit sublim de l'àguila marina i l'ala gegantina del vòltor remouen son fullam.

El to orquestral del poeta es manté en gradació perfecta de mots i d'imatges en les estrofes tercera i quarta: el poeta mira el pi i el veu envoltat de llum divina; l'àguila i el vòltor remouen son fullam, el pi revincla per les roques sa poderosa rel... L'expressivitat del llenguatge i l'ús encertat de la conjunció i "en tè pluges i rosades, i vents i llum ardenta", prepara gradualment el procés evolutiu de l'arbre, que de cop i volta apareix davant els seus ulls

transfigurat en vell profeta, i amb el poder seductor l'atreu a alimentar-se com ell de les amors del cel.

A partir de la cinquena estrofa entram en la segona part del poema. Aquí el poeta estableix un diàleg amb l'arbre i amb ell mateix.

A la cinquena estrofa podem veure clarament la grandesa del pi de Formentor:

*"domina les altures i aguaita l'infinit....
i tè el llamp i l'oratge
per glòria i per delit".*

Es a la setena estrofa om podem observar que el poeta inicia el diàleg amb el pi i amb ell mateix:

*"Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura,
com a penyora santa, duré jo el teu record.
Lluitar constant i vèncer, regnar sobre l'altura
i alimentar-se i viure de cel i de llum pura...,
Oh vida! noble sort!".*

Costa durà el record del pi dins el seu cor i ho traspasarà, com diu ell mateix, a la terra impura, és a dir, a la societat mesquina i egoista. El poeta és jove i ha de lluitar molt per poder seguir dins aquest fabulós món que és la poesia; un món, potser sí, ple de contradiccions però, que a la llarga, dóna un gran plaer. I això es nota en els tres darrers versos de la setena estrofa:

*"Lluitar constant i vèncer, regnar sobre l'altura
i alimentar-se i viure de cel i de llum pura...,
Oh vida! noble sort!".*

En la darrera estrofa l'admiratiu subratlla la plenitud de sentiment amb què parla el poeta, i per a parlar amb sentiment és menester que algú ens escolti. El poeta no té ningú al seu costat; parla amb ell mateix, parla al jove real de vint-i-un anys que és ell, i es compromet a traspassar boirades i arrelar dins l'altura com l'arbre estimat i envejat. El pi és el propi Costa en el lllindar de la joventut, és l'autodefinició de com vol ser en el anys a venir. El pi ja és vida seva. Persona i obra es compenetren.

Joan Mateu Cladera

a Lo Pi de Formentor

Electus ut cedri.

Mon cor estima un arbre: mes vell que l'olivera,
més poderós que el roure, mes verd que el taronger,
conserva de ses fulles l'eterna primavera
i lluita amb les ventades que atupen la ribera,
que cruixen lo terror.

No guaita per ses fulles la flor enamorada;
no va la fontanella ses ombres a besar;
mes Déu ungi d'aromes sa testa consagrada
i li donà per trono l'esquerpa serralada,
per font la immensa mar.

Quan lluny, damunt les ones, renaix la llum divina;
no canta per ses branques l'aucell que encativam;
lo crit sublim escolta de l'aguila marina,
o del voltor que puja sent l'ala gegantina
remoure son fullam.

Del llim d'aquesta terra sa vida no sustenta;
revincla per les roques sa poderosa rel.
Te pluges i rosades, i vents, i llum ardenta,
i, com un vell profeta, rep vida i s'alimenta
de les amors del cel.

Arbre sublim! Del geni n'és ell la viva imatge;
domina les altures i aguaita l'infinit;
per ell la terra és dura, mes besa son rematge
lo cel que l'enamora, i tè el llamp i l'oratge
per gloria i per delit.

Oh si: que quan a lloure bramulen les ventades
i sembla entre l'escuma que tombi lo penyal,
llavors ell riu i canta mes fort que les onades,
i triomfador espolsa damunt les nuvolades
sa cabellera real.

Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura,
com a penyora santa, duré jo el teu record.
Lluitar constant i vèncer, regnar sobre l'altura
i alimentar-se i viure de cel i de llum pura...,
Oh vida! noble sort!

Amunt, ànima forta! Traspassa la boirada
i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals.
Veuràs caure a tes plantes la mar del mon irada,
i tes cançons valentes aniran per la ventada
com l'au dels temporals.

Com ja sabeu la Biblioteca organitzà, amb la col.laboració de Sa Quintana, el II Concurs de Redacció i I de Dibuix per a celebrar la festivitat de Sant Marc. El tema fou: EL TEU POBLE.

S'havien establert dos premis, un per a cada apartat, però a l'hora de fer-ne la selecció ens trobarem què tant les redaccions com els dibuixos eren d'una gran originalitat i qualitat, per tant n'atorgarem tres de dibuix i dos de redacció que, tal i com ho prometerem, anirem incluint-les en aquesta revista.

REDACCIO: EL TEU POBLE.

"Fa molt de temps el meu padrí em va contar una història d'un poble ocultat en el cor de Mallorca, d'una preciositat que et cega els ulls. Allà, en el poble, la gent és molt amable, encara que la seva ànima t'intriga. Els seus voltants, en primavera, estan plens del blat encara verd i mentrestant el vent l'oreja com si el pentinàs, d'un verd viu, ple d'alegria, que t'inquieta a cada pas que dones, el vent et pega als ulls i amb aquell flaire fresc com la menta pareix que t'han de reventar. Camines i camines i no et canses de caminar pels seus carrers com si fossin un aplec de laberints que passes 1.001 cops pel mateix lloc. T'impresiona veure el seu mercat amb els arbres envoltant-lo i pots gaudir de la seva bellesa i les seves escales que et duen al centre de la vila, infinites com les estrelles. El Palau dels reis, de Jaume I, que t'observa i tu no pots deixar de mirar-lo, és una de les més belles coses que mai has pogut contemplar. El convent dels monjos Mínims, que encara el conserven i el seu claustre, un gran pati ple de columnes gegantines i el pou enmig. Vas caminant i no pots creure el que veus, és un gegant de cents d'anys que repica les campanes, que et penetren al fons de l'orella. Ara la seva esglèsia a punt de caure i deixar enrera milers d'anys i milions de mirades dels nostres avantpassats i, cada dia, el campanar li replica a l'esglèsia perquè l'abandona. En aquesta vila et sorprén la immensitat de placetes que et donen una impressió de soletat, plent d'arbres, i elles t'atreuen i et pressionen fins que no et seus en un dels seus bancs i contemples embabiada els seus monuments, com les dïdes, el lleó de Sant Marc o la placeta dels Donants, fins que és l'hora de marxar i pel camí mires com es pon el sol i les orenetes van a dormir i t'atures i contemples el teu voltant, i somrius i comences a córrer.

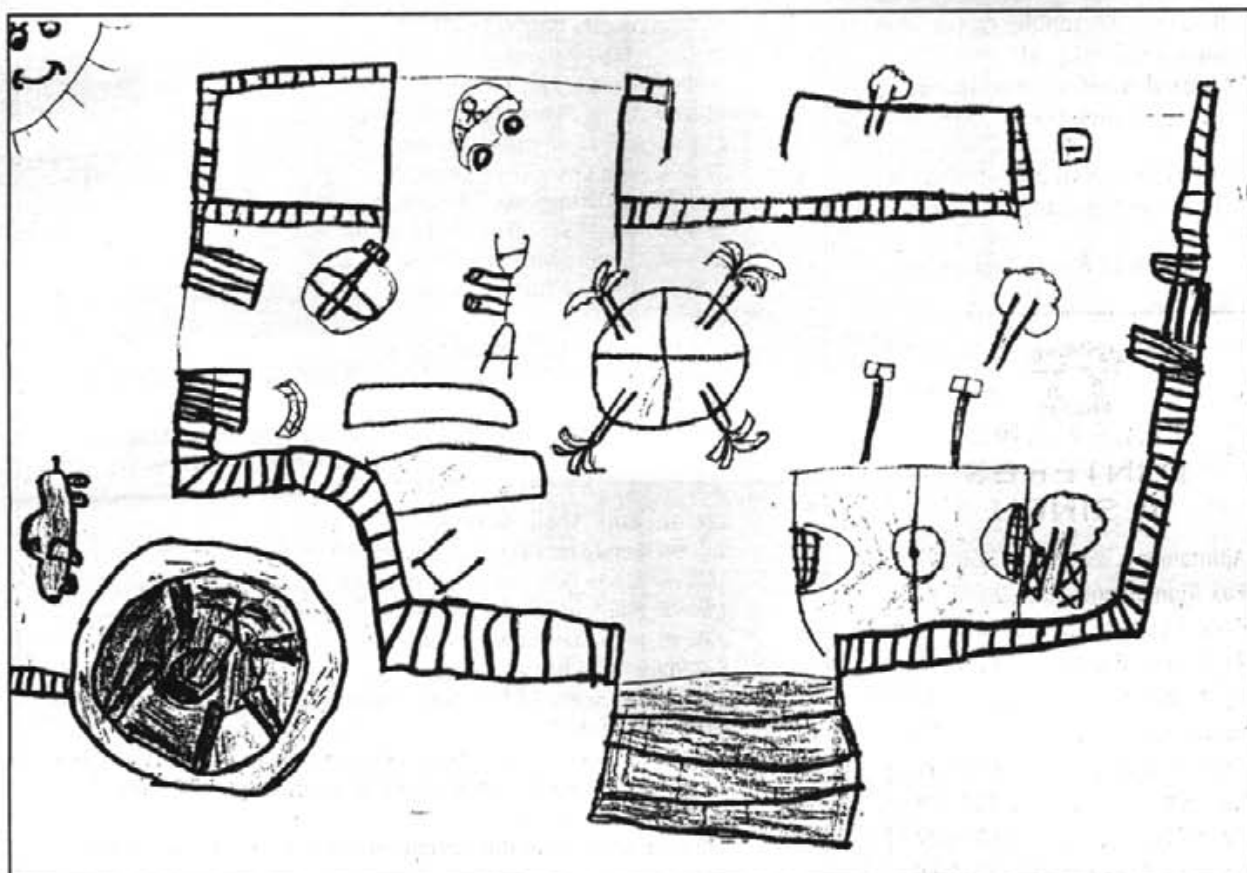
Jo, innocent, no sabent de què parlava el meu padrí, li pregunto:

- I quin és aquest lloc meravellós?. El meu padrí em contesta i em diu:

- I quina vila potser més què en la que vius, és el teu poble!.

I el meu poble és SINEU".

Mª Antonia Munar Fiol, 8è. 1er. premi.

Magdalena Roig ferriol, (2on E.G.B.) 1er. premi. "Panoràmica d'es Fossar"

DARRERES NOVETATS.

COMIC.- En Joanet de la gerra. Ed. Moll. Palma-94.

EDUCACIO.- Estimem la nostra terra. Guillem Ramis Moneu. Ed. Moll Palma-95.

LITERATURA.- Les finestres s'obren de nit. Manuel de Pedrolo. Ed. Moll-93.

CUINA.- Mallorca a la cuina. Ed. Ludiprex-96.

COSTUMS.- Rito, música y escena en Semana Santa. Ed.Com. de Madrid-96.

HISTORIA.- Breve historia de Europa. Ed. Alianza. Madrid-94.

ARQUITECTURA.- La Seu de Mallorca. Ed. CIM. Palma-95.

CINEMATOGRAFIA.- 100 grans directores de cine. José Mª Caparrós Lera. Ed. Alianza. Madrid-94.

DIBUIX.- El moble a les Illes Balears(XIII-XIX). Mª José Massot Ramis d'Ayreflor. Inst. Balear de Disseny-Palma-95.

ENREGISTRAMENTS SONORS.- CD: Ses millors cançons. OCULTS.

Antònia Real Noguera

TELEFONS D'INTERÉS A SINEU

Ajuntament:.....	52 00 27
Fax Ajuntament:	85 50 63
Polícia Local:.....(908)	53 00 10
Apotecaria Estela:.....	52 01 19
Apotecaria Barceló:	52 00 13
Unitat Sanitària:.....	52 02 92
Centre Salut:	85 50 43
Correus:.....	52 02 04
Casa Cultura:.....	52 06 27
Centre d'Art s'Estació:...	52 07 50

DEMOGRAFIA

Batiaments Abril, Maig i Juny:

- 17/4/96 Sergi Ramis i Frau, fill de Joan i Antònia Agnès.
- 1/6/96 Pere J. Jaume i Camps, fill de Pere Joan i Concepció.
- 9/6/96 Guillem Toni Munar i Martorell, fill de Joan i Joana M.
- 9/6/96 Aina Niell i Real (foto), filla d'Antoni i Antònia.

Primeres Comunions Abril, Maig i Juny:

- 19/5/96 Francesca Alomar i Riutord, Gabriel Ferrer i Miquel, Francisca Alzina i Munar, Joan Ferriol i Riutord, Margalida Florit i Amengual, Lluç Albert Barceló i Gelabert, Maria Cladera i Tarongí, Gabriel Jaume i Alomar, M. Antònia Lluç i Torelló, Mari Carme Sansó i Sabater.
- 2/6/96 Vicenç Barberà i Genovard, Margalida Jaume i Alomar, Joan Roig i Ferriol, Cristina Esteva i Jimenez, Jaume Biel Barceló i Munar, M.Magdalena Munar i Martorell.
- 25/6/96 Mateu Cladera i Font.
- 29/6/96 Toni Munar i Mascaró, Pere Munar i Mascaró.

Han fet 18 anys:

- 1/5/96 Maria Victòria Amorós i Lopez.
- 4/5/96 Gabriel Fuentes i Sancho.
- 12/5/96 Xisca Rebassa i Salom.
- 14/5/96 Catalina Mestre i Rayo.
- 28/5/96 Pep Toni Munar i Fontirroig.
- 31/5/96 Teresa Ramón i Campos.
- 8/6/96 Joan Cerdà i Bordàs.
- 27/6/96 Bel Maria Oliver i Mulet.

Aviat seran majors:

- 20/7/96 Angela Bergas i Coll.
- 21/7/96 Maria Antònia Jaume i Font.
- 3/8/96 Sebastià Gayà i Ramis.
- 13/8/96 Angel Fernandez i Salguero.
- 24/8/96 Rafel Campins i Duran.
- 27/8/96 Joan Company i Bergas.
- 29/8/96 Maria Eugènia Ribas i Ordines.
- 29/8/96 Maria Antònia Roig i Perelló.
- 13/9/96 Cristina Magda Rebassa i Real.
- 17/9/96 Antònia Torres i Bauçà.

Matrimonis Abril, Maig i Juny:

- 13/4/96 Sebastià Quetgles i Gamundí amb M.Antònia Alomar i Munar.
- 1/6/96 Joan Simó i Femenia amb Coloma Ferriol i Fontcuberta.
- 22/6/96 Joan Mestre i Gayà amb Miquela Tugores i Pons.

Defuncions Abril, Maig i Juny:

- 10/4/96 Francesca Ferragut i Munar (93 anys).
- 15/4/96 Maria Font i Mestre (88 anys).
- 19/4/96 Guillem Estrelles i Morro (78 anys).
- 30/4/96 Joan Mates i Niell (89 anys).

Pel Maig no hi hagué cap mort.

Especial menció a M.Elisabeth Bennàsser i Bauçà, que morí l'1 de Juny a l'edat de 20 mesos.

Anunciam que si voleu enviar una foto d'alguna persona que, per alguna raó pot sortir publicada (batiament, comunió, 18 anys, boda, defunció) podeu fer-ho.

Tindran prioritat les dues primeres que ens arribin cada trimestre.

Cinema :

Els germans Coen.

"Fargo".

Amb Fargo, Joel i Ethan Coen, tornen al Thriller contemporani, gènere que inaugurarà la seva carrera ara fa 12 anys. La primera pel·lícula anomenada "Sangre Fácil" és escollida per la crítica nordamericana com una de les 10 millors produccions del 85. Dos anys després amb "Arizona Baby" introdueixen el seu peculiar sentit de l'humor i el mantenen com una constant a tota la seva obra. "Muerte entre las flores" els consagra com autors i fa que el seu cinema, malgrat sigui independent, s'extengui pels circuits comercials. El seu millor moment arriba amb "Barton Fink" que és tot un trobador al festival de Cannes i se'n dur la Palma d'or a la millor pel·lícula i també els premis al millor director i millor actor. Amb "El Gran Salto", que és la pel·lícula més complicada i amb major pressupost, no aconsegueixen l'èxit desitjat. Ara, després de dos anys, estrenen "Fargo" que conta la història d'un venedor de cotxes de Miniapolis agobiat per les deutes i s'imposa una solució: contractar a Carl (Esteve Busceni) i Carl (Peter Stormare), dos delinqüents molt poc fins -o sigui el contrari d'un dolent de quant blanc- perquè segrestin a la seva dona, per a treure doblers al seu ric i tacany sogre. A partir d'aquí, tot es complica terriblement. Es la història d'un crim on els implicats perden totalment el control de la situació.

Música:

The Cranberries

Un disc dedicat als que ja no hi són.

Després del gust de boca causat pel meravellós àlbum anomenat "No Need To Argue" (1994), amb cançons com Zombie, Ocle To My Family i Ridiculous Thoughts, any i mig després ens sorprenen amb un nou àlbum "To The Faithful Deported" que és un homenatge als que ja no hi són amb noltros, amb aquella ternura -i ràbia- que transmeten les cançons de Dolores O'Riordan. El seu nou treball té un sò més directe i més elaborat que els dos anteriors. L'homenatge és per gent de l'escena musical coneguda, com Kurt Cobain o John Lennon (I Just Shot John Lennon) i d'altres menys conegudes com Denny Cordell que descobrí el grup l'any 1991 i moria quatre anys després; i inclús un tema dedicat al padri de Dolores, Joe, desaparegut fa alguns anys. També hi ha un doble record a les víctimes, especialment nins, de la guerra de Bòsnia "War Child Bosnia", com també temes anti-droga com és el cas de "Salvation".

To the Faithful Deported (Mercuri)
CD (15 temes), 2.895 pts
Cassete, 2.395 pts aprox.

Font: EL SEMANAL

Llibres:

"Wilt"

Humor anglès.

Henry Wilt, professor de literatura a un politècnic anglès, consum la seva existència entre la frustració d'ensenyar a uns alumne desinteressats per les seves classes i el desencant d'una vida familiar convencional. Casat amb Eva, una dona robusta i dominant, somnia despert amb acabar amb ella, arribant a assajar alguns projectes d'assassinat amb una pepa inflable especialment rebel. Però un dia Eva desapareix i Henry es converteix en el principal sospitós de l'estrany succés. Els interrogatoris de la policia posaran a prova l'ingeni de Wilt... Aquest relat, exemple cruel i refinat humor anglès, fou dut al cinema per Michael Tuchner.

Alexandre Aparicio

Sopa sineuera:

Troba el nom dels 14 municipis que integren la Mancomunitat del Pla (veure pàgina 23 del núm. 0 de "baula"). Una vegada resolta, amb les lletres que sobren, es podrà llegir: una dita molt popular, un refrany, una expressió que empraven els de fora quan venien a pagar impostos a Sineu, el nom d'un comestible dolç típic sineuer, i el nom d'un famós esportista sineuer ja difunt:

S	I	N	S	E	N	C	E	L	L	E	S	E	U
V	I	L	L	A	L	A	P	R	I	M	E	R	A
T	E	L	L	O	R	E	T	A	P	R	I	A	A
M	A	P	U	E	R	B	A	N	D	E	R	A	I
Q	U	I	B	N	O	V	O	L	P	O	S	L	N
S	Q	U	I	E	N	O	A	V	A	G	E	I	E
A	C	N	A	R	F	A	L	I	V	Y	R	A	G
C	S	E	R	A	M	E	G	C	N	A	E	G	U
O	O	N	S	I	N	E	A	A	U	G	R	A	E
S	I	N	E	U	R	R	I	O	V	E	R	T	A
T	E	S	D	E	L	R	D	P	A	P	O	A	T
I	X	I	S	C	A	M	A	R	I	A	P	O	N
T	R	O	T	A	I	R	I	U	T	N	O	M	A
X	P	E	T	R	A	N	A	O	J	T	N	A	S

Restaurant *L'Amistat*

Especialitats en Cuina Mallorquina

Frit Mallorquí i Sopes de Matances
Arròs Brut i Paelles
Bacallà al forn
Caragols
Calamars farcits
Sípia a la planxa
Coloms amb col farcits, etc...

C/ Major, 7 - Tel. 52 01 72 - SINEU

Joieria - Relotgeria

Sineu

*Objectes Regal • Ceràmica
Punt Mallorquí*

Sa Plaça, 13 - Tel. 85 50 67
SINEU

Eléctrica Sineu

ELECTRODOMÈSTICS

Son Torrens, 1 - Tel. 52 02 10
SINEU

Guanyi més amb la seva pensió

Tenir la seva pensió domiciliada a "la Caixa" té més avantatges: **tramitació gratuïta, màxima rendibilitat per als seus estalvis, assegurança per a la seva llar*, disponibilitat de la seva pensió**

on vulgui i quan vulgui i molts més avantatges. Informi's en qualsevol de les nostres oficines de com pot guanyar més amb la seva pensió.

* Assegurança contractada amb SegurCaixa, S.A. d'Assegurances i Reassegurances

RESTAURANT
ES MOLÍ D'EN PAU
CUINA MALLORQUINA

CTRA. SANTA MARGALIDA - TEL. 85 51 16 - SINEU